
LUCRARILE SIMPOZIONULUI JUDEȚEAN

FAITES DE LA LECTURE !

MARTIE, 2022

EDITURA SFANTUL IERARH NICOLAE

Anul II, Nr.1/2022

Lucrarea de față reunește comunicările prezentate în cadrul ediției a patra a Simpozionului Județean *Faites de la lecture !*, eveniment care se înscrie în tendința globală de promovare a cărții și a lecturii – în contextul în care interesul pentru lectură este în scădere – dar și ca o necesitate de îmbinare a activităților care vizează dezvoltarea competențelor lingvistice ale elevilor prin conceperea de către profesor a unor activități ludice și a unor proiecte care să trezească interesul pentru limba franceză, stimulând în același timp creativitatea elevilor și interdisciplinaritatea.

Le mulțumim tuturor celor care, prin participarea la acest simpozion, i-au imprimat un caracter dinamic și interactiv, fiind privilegiate activitățile practice și exemplele concrete de lucru cu elevii în vederea atingerii obiectivului principal : (re)descoperirea plăcerii lecturii și a celor mai bune metode de a le stimula interesul și imaginația.

Organizatori: Inspectoratul Școlar Vâlcea
Casa Corpului Didactic Vâlcea
Colegiul Național *Mircea cel Bătrân*, Râmnicu-Vâlcea
Colegiul Energetic Râmnicu-Vâlcea
Centrul de Limbi Străine Logos al Universității din Pitești
Association Roumaine des Professeurs Francophones

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI JUDEȚEAN

FAITES DE LA LECTURE !

INSPECTORATUL ȘCOLAR VÂLCEA
CASA CORPULUI DIDACTIC VÂLCEA
COLEGIUL NAȚIONAL MIRCEA CEL BĂTRÂN RÂMNICU-VÂLCEA
COLEGIUL ENERGETIC RÂMNICU-VÂLCEA
UNIVERSTATEA DIN PITEȘTI
CENTRUL DE LIMBI STRĂINE LOGOS
ASSOCIATION ROUMAINE DES PROFESSEURS FRANCOPHONES

Lucrările Simpozionului Județean

FAITES DE LA LECTURE !

Anul II, nr.1

Martie 2022, Râmnicu-Vâlcea

Coordonator: Profesor Barbu Marcela

Colectivul de redacție :

Conferențiar universitar doctor Ilinca Elena-Cristina

Conferențiar universitar doctor Florinela Șerbănică

Lector universitar doctor Niță Clementina

Profesor Barbu Marcela

Profesor Conea Daniela-Mădălina

Profesor Pătrulescu Anemona

Profesor Zamfir Lăcrămioara

Coperta : Conea Dana-Mădălina, Barbu Marcela, Pătrulescu Anemona

Responsabilitatea pentru conținutul științific și originalitatea articolelor le revine exclusiv autorilor

ISSN 2810-1642

Editura Sfântul Ierarh Nicolae

ARGUMENT

Simpozionul se înscrie în tendința globală de promovare a cărții și a lecturii – în contextul în care interesul pentru lectură este în scădere - dar și ca o necesitate de îmbinare a activităților care vizează dezvoltarea competențelor lingvistice ale elevilor prin conceperea de către profesor a unor activități ludice și proiecte care să trezească interesul pentru limba franceză, stimulând în același timp creativitatea elevilor și interdisciplinaritatea.

SCOPUL ACTIVITĂȚII :

Prezentarea unor exemple de bună practică, prin intermediul cărora cadrele didactice participante să descopere metode noi de abordare a textului literar în predarea limbii franceze

Obiective specifice ale activității :

- Încurajarea schimbului de idei între cadre didactice
- Ameliorarea demersului didactic prin prezentarea unor metode atractive și interactive/colaborative de lucru cu elevii
- Actualizarea informațiilor legate de spațiul cultural francofon

Descrierea pe scurt a activității :

Simpozionul își propune să aibă un caracter dinamic, interactiv, fiind privilegiate activitățile practice și exemplele concrete de lucru cu elevii în vederea atingerii obiectivului principal : (re)descoperirea plăcerii lecturii/exprimării scrise și a celor mai bune metode de a stimula interesul, imaginația, creativitatea elevilor.

Să nu uităm ce spunea Daniel Pennac :

" Quand un élève vous dit qu'il n'aime pas lire, il ne sait pas ce qu'il dit. Si vous le croyez il est foutu et vous aussi comme professeur."

COMUNICARE ȘI LECTURĂ ÎN ERA TEHNOLOGIEI

Prof. Andrei Simona

Colegiul Național de Informatică "Matei Basarab", Râmnicu-Vâlcea

Noile tehnologii au revoluționat comunicarea în toate formele ei, de la cea dintre indivizi la cea de masă. Existența ne este profund reconfigurată și programată de IC&T (Information and Communication Technology). De la presa lui Gutenberg până la ultima generație de iPhone, comunicarea a parcurs un drum lung, accelerat în zilele noastre cu viteza 5G. Azi suntem cu toții, oameni și obiecte, digitalizați și conectați într-un păienjeniș wi-fi de fire invizibile, într-o rețea de anvergură globală, worldwide web/www, pe numele ei. În vremea imperiilor preistorice, terminalele digitale i-ar fi transformat pe posesorii lor în zei și fii ai cerurilor și ar fi făcut mase de oameni să li se închine ca unor idoli din alte lumi. Azi, nimic mai banal: fiecare dintre noi poartă în buzunar un iPhone ori smartphone, un instrument obișnuit, indispensabil, din rutina existenței cotidiene.

Trăim în epoca tehnologiei digitale, care reprezintă, în curgerea istoriei, o eră de apogeu a comunicării. Un „apogeu” relativ pentru că, proiectându-ne în erele care vin, suntem la început, în antichitatea comunicării viitoare, când probabil vom renunța la cuvinte și vom comunica telepatic. Dar până atunci mai e: deocamdată ideile au încă nevoie de cuvinte pentru a fi exprimate, încă folosim cuvintele (câte avem în dotare și așa cum putem) pentru a comunica. Cel puțin aparent, trăim în imperiul comunicării prin facilitățile fabuloase pe care instrumentele tehnologice le creează schimburilor de mesaje. Tehnologia a înlăturat din calea comunicării orice limite și orice frontiere, proiectând-o direct în viitor. Cu toate acestea o întrebare prinde din ce în ce mai mult contur: dacă și cum comunicăm astăzi în sensul cel mai complex al comunicării.

Prin gadgeturi din ce în ce mai performante, orice individ pătrunde ca printr-o poartă magică într-o lume paralelă, virtuală, suprapusă existenței reale. Real, virtual sunt noțiuni care se confundă, pentru că virtualul devine real, iar realul, virtual. Fascinați de tehnologie, suntem absorbiți de aceasta și rămânem captivi în labirintul ei. O mare parte din existența cotidiană, omul de azi și-o petrece în universul virtual, care se întrepătrunde cu lumea reală. „Online” și „offline” sunt cei doi poli între care pendulează viața noastră, cu accentul pe importanța primului și pe conotațiile lui implicite. „A fi online” înseamnă mai degrabă „a fi”, pe când „a fi offline” semnifică mai mult starea de „a nu fi”. Viața devine o trecere prin oglindă, din realitate în metarealitate, fără ca cel care o trăiește să mai știe unde se află, dacă trăiește sau doar își imaginează, pentru că realitatea și imaginația tind și ele să devină unul și același lucru.

Paradoxal, era comunicării este, în același timp, o eră a non-comunicării. La vremea când comunicarea nu mai cunoaște, practic, limite spațiale, sfidând orice distanțe, inclusiv pe cele astronomice, când poți intra în legătură și comunica în timp real cu oricine, oriunde s-ar afla, comunicăm, de fapt, mult mai puțin decât înainte sau nu mai comunicăm deloc. Prin comunicare înțelegem în speță actul complex al dialogului, conversația substanțială, schimbul de idei și de trăiri, pe un background ideatic, empatic și emoțional, nu simplul exercițiu al transferului de mesaje fără conținut, ca într-un joc de ping-pong de tip whatsapp. Or, oamenii se izolează tot mai

mult, într-un act de retragere din real în virtual și online. Această retragere diminuează relațiile interumane directe, suspendă conexiunile și interacțiunile, generând un fel de autism social, un fenomen de enclavizare a individului în propriul cocon existențial, înfășurat într-o infinitate de biți și digiți. În aceste condiții, indivizii de azi ajung să nu mai comunice, ci mai mult să mimeze comunicarea. Ei practică o comunicare de suprafață, fără complexități și adâncimi, fragmentată, simplistă și minimalistă, din propoziții scurte, criptate grafic, transcrise precar, exploatând la maximum resursele de simboluri, emoticoane și gif-uri, care suplinesc, în mod salvator, cuvintele sau absența acestora.

În același cadru existențial, atrași de mirajul tehnologiei digitale, hipnotizați de lumea ei versatilă, structurată din universuri suprapuse și din spirale nesfârșite ale informației, captivi în spațiile ei multidimensionale, oamenii citesc tot mai puțin sau, pur și simplu, nu mai citesc. Fenomenul, ale cărui cauze trimit și la expansiunea tehnologiei, dar și la anumite particularități ale lumii contemporane, dominate de un pragmatism excesiv, îi afectează și pe adulți, și pe tineri, dar mai ales pe copii. Sunt frecvente – aproape că au devenit o regulă a realității cotidiene – scenele în care mai mulți copii adunați într-un spațiu comun nu comunică unul cu altul, ci se ignoră cu desăvârșire, absorbiți, fiecare, de telefonul propriu. Fără el, unii dintre ei s-ar trezi că nu au prea multe să-și spună, neavând lecturi comune, ori neavând lecturi mai deloc, pe fondul unui blank informațional și imaginar. La fel și cu adulții, incapabili, deseori, să susțină o minimă conversație, lipsă suplinită salvator de consultarea improvizată a telefonului ori de dialogul onomatopoeic la același instrument. Sunt mult mai palpitate experiențele pe care smartphone-ul și aplicațiile lui le oferă, fie că e vorba de facebook, whatsapp, instagram ori pur și simplu de jocuri, decât socializarea și dialogul. Acestea din urmă presupun, de altfel, mai mult efort intelectual și emoțional decât simpla cufundare în lumea online.

Lectura este tot o formă de comunicare. O comunicare profundă, substanțială cu lumea ideilor și a personajelor, o comunicare cu sinele în oglinda universului ficțional. Cititul constituie cadrul cel mai complex al procesării informației, al imaginației și creativității, reprezentând astfel un mod substanțial al (auto)edificării spirituale și culturale. Nepracticarea lui, fie prin abandon, fie prin lipsa aplecării spre carte din arsenalul formării personale, generează efecte grave la nivelul individului și al societății. Un univers interior fără conținut, deseori rudimentar, lipsit de valori și idealuri, mase de oameni străine de coerența relaționării, o însumare de anonimități și de entități autiste. O alienare a umanității profunde, care se definește prin rațiune și inteligență, un autism social și cultural într-o lume amorfă, uniformizată de incultură și mediocritate.

Dacă devenim conștienți de procesele pe care le parcurgem și de riscurile lor, ar trebui să ne propunem două obiective majore: reabilitatea comunicării dintre noi și recuperarea lecturii ca mod de existență spirituală și construcție culturală. Putem folosi tehnologia ca suport inegalabil al comunicării de fond, nu de formă, putem, prin ea, să ne reconectăm la rețeaua relațiilor interumane. În ceea ce privește lectura în raportul ei complex cu tehnologia, soluția evitării pericolelor care ne pasc nu este una radicală, ci una rațională. În niciun caz, renunțarea la tehnologie în favoarea lecturii, ci și tehnologie, și lectură, într-o sinergie pragmatică. Ele, de altfel, nu sunt ireconciliabile, ci perfect compatibile, prima fiind suportul celei de-a doua în noile forme de exprimare. Putem citi și cartea de hârtie, dar și textul digital, fie că e vorba de ebook, de laptop, tabletă ori de fascinantul și universalul telefon inteligent.

Să comunicăm și să citim, așadar! Sau să citim și să comunicăm! Poate cea de-a doua ordine este mai interesantă decât prima, pentru că, citind, avem și ce să comunicăm. Și nu numai când lumea celebrează Ziua Mondială a Cititului Împreună și a Cititului cu Voce Tare, ci și mâine,

și oricând. Iar, dacă nu putem citi împreună, putem să citim și singuri. Și dacă nu tare, atunci în gând. Nu se supără nimeni.

LECTURA VIZUALĂ-BENZILE DESEDATE(COMICS/ANIME)

Prof. dr. Pătrulescu Anemona
Colegiul Național Mircea cel Bătrân, Râmnicu Vâlcea

Introducere

Din timpuri preistorice, poveștile, trăite sau imaginate, au reprezentat în permanență un mod prin care omul lăsa în urma sa mărturii durabile asupra felului în care percepe lumea. Omul este, datorită rațiunii și simțirii o ființă povestitoare, fie că poveștile sale sunt desene reprezentate pe pereții unor peșteri primitive, ai unor biserici, pe tapiserii sau vase ceramice, inscripții funerare, letopisețe sau cronici, nuvele, povestiri, fabule sau romane. Benzile desenate reprezintă un hibrid al modului de a povesti, apelând atât la imagine, cât și la cuvânt, având rolul de a atrage atenția asupra problemelor societății și de a zugrăvi realitățile înconjurătoare, într-un mod aparte. (Szollo, 2017)

1. Scurt istoric al studierii benzilor desenate

Benzile desenate au fost mult timp evitate și excluse din mediul academic. Cauzele au fost de natură diversă. În primul rând, natura benzilor desenate face ca acestea să fie greu de catalogat. Dacă afirmăm că avem de a face cu o artă, faptul că imaginile benzilor desenate sunt prezentate împreună, ca un întreg, în paginile unui ziar, sau chiar sub formă de carte și sunt vândute la chioșcurile de ziare sau în librării, ocupând tot mai des rafturile bibliotecilor, determină istoricii și criticii de artă să le omită din cercetarea lor. Putem afirma că benzile desenate reprezintă o formă de literatură, pentru că sunt legate și organizate asemănător cărților, prezintă o poveste cu o introducere, un cuprins și o încheiere și conțin texte narative. În acest caz, criticii literari și cercetătorii în domeniul literaturii ar avea uneltele necesare interpretării benzilor desenate, dar numai a dimensiunii lor narrative, fără a putea analiza însă, dimensiunea vizuală a secvențelor de imagini prezentate.

O altă cauză și poate cea mai importantă în lipsa atenției acordate benzilor desenate de către mediul academic, o constituie faptul că acestea au fost la început percepute ca o formă marginală de cultură, abundând în limbaj trivial și glume naive, prin urmare, nedemnă de o atenție critică, în comparație cu literatura clasică, o formă înaltă de cultură, cu adânci valențe morale. Această concepție urmărește și în ziua de azi benzile desenate, cu toate că, mediul academic, în ultimii ani, oferă o atenție sporită acestui domeniu. Schimbarea de direcție a fost impulsionată de apariția romanelor grafice, care au ridicat benzile desenate la un alt nivel de complexitate și profunzime. (Davies, 2016)

În prezent se bucură de o mare apreciere la public benzile desenate care reprezintă adaptări după romane celebre. De asemenea, criticii, istoricii devin tot mai interesați de acest domeniu, tot mai mulți editori de carte aleg tratarea istoriei sau a literaturii în format de bandă desenată și tot mai mulți istorici scriu scenariile pentru acestea, transformând benzile desenate într-un mod de a cunoaște și învăța istoria sau literatura. (Bruneau, Mathieu, Păcurariu, & all, 2015)

2. Aspecte terminologice

Benzile desenate sunt greu de definit datorită faptului că acestea nu se potrivesc ușor în structurile disciplinelor studiate azi în mediile academice. Cu siguranță însă, acestea reprezintă o formă de artă, dar nu genul de artă pe care o poți expune într-un muzeu sau o galerie. Multe dintre benzile desenate arată ca niște cărți, de povestiri scurte sau romane grafice. Acestea au o introducere, un cuprins și o încheiere și majoritatea conțin un text care dezvoltă o narațiune. Cu toate acestea, ele rămân tributare așezării secvențiale a imaginilor. Prin urmare, deși teoreticienii din domeniul literaturii ar avea uneltele necesare unei analize atente a textelor, a narațiunii, nu ar avea posibilitatea de a analiza implicațiile imaginilor, a secvențelor, a liniilor sau culorilor. (Davies, 2016)

În România, programa disciplinei „Limba și literatura română” prevede studierea benzii desenate, ca structură, în cadrul lecției „Textul multimodal”. Acesta este definit ca fiind un text care combină două sau mai multe modalități de comunicare pentru transmiterea informației: cuvinte, imagini, sunete, gesturi, lumini, etc. La disciplina Limba engleză benzile desenate sunt folosite cu o mai mare lejeritate, reliefând atât aspecte de ordin lexical, cât și de ordin gramatical.

Banda desenată este definită ca fiind un text multimodal în care se narează cu ajutorul imaginilor și al cuvintelor. Elevii sunt încurajați să creeze benzi desenate pentru o mai complexă înțelegere a fenomenului. Cu toate acestea, lista de lecturi suplimentare nu prevede studierea unor benzi desenate clasice sau a unor romane grafice. Chiar și manualele prevăd în cadrul lecției menționate doar un exemplu de bandă desenată scurtă, departe de ceea ce poate reprezenta acest gen.

3. Complexitatea și importanța studierii benzilor desenate

O premiere anuală este organizată pentru recunoașterea impactului literar și cultural al romanelor grafice destinate tinerilor. Este vorba despre „SEE-IT Award”, organizat de EBSCO eBooks, Core Collections și NoveList, în colaborare cu CBC Graphic Novel Committee, destinat recunoașterii și celebrării romanelor grafice pentru tineret cu cel mai mare impact în rândul acestora. Printre jurați, se află și Gail de Vos, scriitoare de povești și profesor specializat în predarea cursurilor despre folclor, literatură, cultură populară și benzi desenate. De peste 10 ani, Gail de Vos predă, la Universitatea Alberta School of Library and Information Studies, un curs despre cărțile de benzi desenate. Într-un interviu din 2017, aceasta prezintă elementele de atractivitate ale romanului grafic în rândul tinerilor, iar primul este lejeritatea și rapiditatea de a citi un astfel de roman, la care se adaugă liniile poveștii, care nu ar putea fi redată atât de concret în niciun alt mod, elementele artistice care însoțesc povestea și personajele, animându-le, șansa oferită cititorului de a se opri și de a savura anumite părți sau elemente, atât din poveste cât și din arta de redare grafică.

În postura de profesor, Gail a prevăzut în lista de lecturi a fiecărui curs de al său romane grafice și cărți de benzi desenate, chiar dacă la început s-a lovit de reticența studenților în a le lectura, aceștia nepercepându-le ca o formă de literatură demnă de a fi citită. Chiar și în prezent, deși majoritatea studenților sunt receptivi la aceste propuneri, există unii care invocă incomoditatea

legată de formatul romanelor grafice sau chiar lipsa de respect pentru această formă de lectură. Pentru că este într-adevăr vorba despre o altă formă de lectură, studenții trebuie acomodați și învățați să citească un roman grafic sau o bandă desenată, pentru a putea percepe complexitatea acestora. În acest sens, se recomandă inițierea prin intermediul unei benzi desenate sau a unui roman grafic, fără text, pe de-o parte pentru a determina cititorul să se oprească asupra descoperirii și analizării imaginilor, atât individual cât și ca parte din întreg, iar pe de altă parte, pentru a demonstra cititorului că arta citirii unei astfel de opere, nu este deloc ușoară, că fiecare element poate avea conotații determinante în firul poveștii prezentate. (De Voss, 2017)

Predarea unor cursuri de benzi desenate la universitate reprezintă încă o practică rară, dependentă de interesul profesorului pentru acest domeniu și de disponibilitatea acestuia de a investi timpul necesar organizării unui astfel de curs. Cu privire la plusurile pe care un astfel de curs le-ar putea oferi, cel mai mare dintre acestea l-ar reprezenta complexitatea formei, complexitate care nu se poate regăsi și nu poate fi redată de studierea separată a literaturii sau artelor. (Davies, 2016)

Este tot mai evidentă ideea potrivit căreia lumea se îndreaptă către o eră a literaturii vizuale. Tinerii cresc cu deprinderea de a gândi atât vizual cât și verbal. Romanul grafic vine în sprijinul acestui fenomen. Art Spiegelman, autorul romanului grafic „Maus”, observă un aspect interesant legat de bulele de dialog. El susține că, realizate corect, acestea nu reprezintă doar paragrafe, sau simple texte, ci reprezintă, mai degrabă frânturi de gânduri, asemănătoare felului nostru de a gândi. Oamenii nu gândesc în paragrafe sau în propoziții întregi, ci mai degrabă în frânturi care apoi se unesc pentru a forma o idee. Prin urmare, benzile desenate pot genera, la nivel mental, conexiuni complexe. (Siegel, 2017)

În ceea ce privește acceptarea romanului grafic ca o formă de literatură, adresată tuturor categoriilor de vârstă, în ultimii ani s-au făcut progrese notabile. În urmă cu 20 de ani, bibliotecarii și profesorii nu puteau accepta ideea ca vreodată, romanele grafice sau cărțile de benzi desenate să ocupe loc pe rafturile vreunei biblioteci sau în lista de lecturi a vreunui curs. În ultimii ani însă, romanul grafic a demonstrat că poate aborda complex, teme diverse și genuri diferite, tot mai mulți specialiști schimbându-și modul de percepție asupra acestuia. Un important rol în ridicarea romanelor grafice au constituit-o și premiile acordate acestora și creatorilor lor, nu numai în cadrul unor concursuri de specialitate, ci mai ales în afara acestora. (De Voss, 2017)

Concluzii

Complexitatea benzilor desenate și importanța studierii acestora este tot mai clară. În opinia lui Adrian Barbu, profesor de franceză, ilustrator de carte, scriitor, traducător și co-fondator și coordonator al Comics Club Cluj, premiat la Los Angeles, în 2003, cu premiul „*Illustrators of the Future*”, banda desenată reprezintă forma ideală de a spune povești, „combinația perfectă între cuvânt și imagine, între aspectul static, fix, al desenului și dinamismul cinematografic al succesiunii casetelor (...) Este și film descompus în secvențe esențiale, și literatură interactivă (pentru că cel care dă dinamism poveștii desenate este cititorul, în trecerea lui de la o casetă la următoarea, păcălit, cu bună știință să umple cu imaginația lui spațiul alb dintre casete), este aventură și estetism și, în mod paradoxal, un spațiu în care desenez timpul.” (Barbu, 2017)

Bibliografie

- Bruneau, C., Mathieu, E., Păcurariu, C., & all, (2015) – *Soliman le Magnifique*, ed. Glenat I Fayard, Paris, Franța;
- Davies, D., (2016) - *Comics and Graphic Novels: The Politics of Form*, interviu în TORCH The Oxford Research Centre in the Humanities Division, University of Oxford, accesat în data de 12 nov. 2018 la adresa <http://torch.ox.ac.uk/comics-and-graphic-novels-politics-form>;
- De Voss, G., (2017) – *What's so special about Youth Graphic Novels?*, interviu în EBSCO post, accesat în data de 11.11. 2018 la adresa: <https://www.ebsco.com/blog/article/whats-so-special-about-youth-graphic-novels>;
- Siegel, M., (2017) – *The Rise of Graphic Novels* , interviu realizat de Terril M., în ASU Now, accesat în data de 17.11. 2018 la adresa: <https://asunow.asu.edu/20170214-creativity-asu-capitalizes-novels-get-graphic>;
- Szollo, A., (2017) – *BD: un hibrid naratologic*, accesat la data de 10 oct. 2018 la adresa <http://gen90.net/banda-desenata-un-hibrid-naratologic-unic/>;

ARCA LUI GUTENBERG

Prof. Antonescu Valeria Cristia,

Colegiul Național „Mircea cel Bătrân”, Râmnicu-Vâlcea

Trăim într-o epocă digitală, a tehnologiilor avansate, unde principala formă de cunoaștere este cunoașterea tehnologică, științifică. Unde își are locul această formă de cunoaștere pe care o reprezintă literatura în ansamblul ei? Cum știm, studiul literaturii nu se regăsește în „lista domeniilor de specializare inteligentă” care cuprinde bioeconomia, tehnologii informaționale și de telecomunicații, energie, mediu și schimbări climatice, econano-tehnologie și materiale avansate etc. Este scriitorul un marginal în lumea digitală? Cred că scriitorii de azi sunt și nu sunt marginalizați în lumea din ce în ce mai tehnologică și mai digitalizată în care sunt, cu voie sau fără voie, integrați. Pe de o parte, scriitorul e un om al timpului său, deci se împărtășește mai mult sau mai puțin conștient din *zeitgeistul* epocii – în cazul de față o epocă în care urme ale lumii tradiționale și ale legăturii organice cu universul supraviețuiesc cu greu în fața tăvălugului tehnicist care ne îndreaptă spre o lume obsedată de nou și de viitor, și îndepărtată din ce în ce mai mult de natură. Orientat spre trecut sau spre viitor, spre prezervarea tradițiilor sau spre anticiparea noilor ritualuri sociale, scriitorul rămâne în primul rând fidel propriei sale naturi, conservatoare sau progresiste sau combinând multiple tendințe, spre a da glas autenticității propriei sale ființe.

Lumea digitală (și digitalizată) oferă un nou tip de paradigmă de comunicare, transmitere, colectare și lecturare a literaturii. Teoretic, în contextul unei circulații digitale a literaturii, marginile se fluidizează și devin mai permeabile, datorită posibilității de acces mult mai ușor la biblioteci, arhive, reviste, evenimente, care și-au transferat desfășurarea din analogic în digital. Totodată, scriitorul care și-a digitalizat prezența are (aparenta) posibilitate de a se auto-promova și de a nu apela (doar) la surse instituționale pentru a-și răspândi munca, folosindu-se direct de propriile identități virtuale, de pe diferite platforme de socializare. Astfel, lumea digitală îi oferă scriitorului o serie de instrumentare în plus pentru a-și crea vizibilitate (dacă își dorește acest aspect, bineînțeles). La fel de bine însă, datorită globalizării proceselor de circulație a informației, un autor dintr-o literatură mică poate să rămână multă vreme nedescoperit în arhivele obscure ale internetului, doar din cauza faptului că nu există mijloacele și interesul necesar pentru a parcurge o serie de straturi mai vizibile până a ajunge la stratul de referință, unde se află respectivul autor.

Competența de lectură a constituit obiectul de studiu a numeroși exegeți, cadre didactice; s-au propus teorii, s-au implementat concepte, s-au validat strategii. Dezvoltarea competenței de lectură rămâne însă o problemă mereu deschisă. Pentru motivarea lecturii de plăcere, este important, în calitate de profesor, să determinăm atitudinea elevilor față de lectură, preferințele

literare/nonliterare ale elevilor, timpul acordat citirii. Analiza datelor unui asemenea chestionar permite ajustarea listei de lecturi astfel încât aceasta să includă și domeniile de interes ale elevilor. Pentru a stabili zonele de interes ale elevilor care nu citesc bibliografia recomandată, am studiat preferințele lor de lectură, menționate la întrebarea „Ce îți place mai mult să citești?” Deoarece calculatorul ocupă un loc important în viața elevului modern, am integrat în activitățile educaționale resursele digitale, care să schimbe perspectiva elevilor cu privire la utilizarea calculatorului, acesta devenind un instrument de învățare, nu doar un mijloc de distracție. De asemenea, pentru construirea unui demers didactic eficient, este foarte importantă diagnosticarea nivelului de competență lectorală. Acest chestionar permite identificarea elevilor capabili de performanță în domeniul lecturii, a nevoilor de dezvoltare a acestora, pentru ca profesorul să-i orienteze în selectarea textelor și extinderea orizontului de lectură. Diagnosticarea elevilor cu nivel scăzut de literație implică abordarea unei instruirii individualizate și diferențiate. Profesorului îi revine rolul de a determina motivele lipsei de comprehensiune a textului: elevul nu înțelege toate cuvintele; nu are vocabular suficient; îi lipsesc cunoștințele legate de caracteristicile diferitelor tipuri de text; îi lipsește vocabularul specific disciplinei; nu are cunoștințe anterioare specifice disciplinei; nu înțelege sintaxa textului; îi lipsește motivația și de aceea nu se concentrează asupra înțelegerii celor citite.

Bibliografie :

Pamfil A. Didactica lecturii. Reorientări. București: Art, 2016.

Sâmihăian F. O didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev. București:

LE PETIT PRINCE ET L'ÉVEIL DE LA CONSCIENCE ÉCOLOGIQUE

Profesor Barbu Marcela, Colegiul Național Mircea cel Bătrân, Râmnicu-Vâlcea

*“Quand on a terminé sa toilette du matin, il faut faire soigneusement la toilette de la planète.”
(Antoine de Saint-Exupéry, Le Petit Prince)*

Le 29 juin 2021 – date de la « Journée Internationale du Petit Prince » – a été inaugurée, au château de la Bourdaisière, une exposition majeure de ces 75 ans : « Dessine-moi ta planète, l'écologie racontée aux grandes personnes par les enfants, ou comment agir pour une écologie positive ». En 10 étapes immersives et sensorielles, le domaine a invité les visiteurs à éveiller leur fibre écologique et à prendre soin de la planète, en écho avec les valeurs du Petit Prince dont les mots résonnent particulièrement aujourd'hui.

En général, les professeurs de FLE font recours au livre de Saint-Exupéry pour enseigner les thèmes incontournables du programme : l'amour, l'amitié, la responsabilité. En effet, c'est une fable initiatique et inspirante dont on aimerait suivre les enseignements en termes de développement personnel, car elle donne des clés pour booster sa confiance en soi et améliorer son quotidien. S'affranchir du regard des autres, savourer l'instant présent, cultiver l'amour de soi et des autres... L'un des compagnons les plus emblématiques du Petit Prince, le renard, nous apprend que la seule manière de sortir de notre solitude et de donner du sens au monde qui nous entoure est de « s'apprivoiser » les uns les autres. Autrement dit, de créer des liens avec l'ensemble des êtres vivants. Par ailleurs, le renard affirme aussi que l'on devient « responsable pour toujours » de ce que l'on a apprivoisé. Ainsi, en renouant avec les autres êtres vivants, on prend conscience de la responsabilité que l'on a face à eux.

La biodiversité planétaire menacée par de nombreuses activités humaines, la déforestation sont présentes en filigrane dans les différents chapitres du livre : « Les hommes, dit le renard, ils ont des fusils et ils chassent. C'est bien gênant. » (Chapitre XXI), « Le roi siégeait, habillé de pourpre et d'hermine. » (Chapitre X), « Lorsque j'avais six ans, j'ai vu une fois, une magnifique image, dans un livre sur la Forêt Vierge. » (Chapitre V)

L'être le plus important dans la vie du Petit Prince est une plante, une rose délicate qui pousse sur la planète. Même si cette relation peut paraître un peu surprenante, cet amour montre, une fois de plus, que la relation avec la nature doit être considérée, par certains aspects, comme la relation des êtres humains entre eux. Il faut ainsi protéger la nature comme nous protégerions les membres de notre propre espèce.

Dans l'œuvre de Saint-Exupéry, outre l'écologie traditionnelle, il y a une écologie de la ville, une écologie du temps, une écologie de l'argent, une écologie des rapports sociaux, une écologie de l'homme, une écologie de l'enfance, une écologie des croyances et des religions, une écologie de la pensée, une écologie de l'éthique, une écologie de l'âme. Il est un précurseur du développement durable qui ne cesse de s'opposer à l'amnésie et aux visions à court terme. En 2022, soixante-dix-sept ans après la parution du Petit Prince, c'est comme un devoir d'initier les jeunes à l'écologie en nous servant de la pensée de l'écrivain : ses dessins, ses textes, son sens de

l'engagement, son humanisme et son empathie. Pour s'évader vers la planète Terre, le petit enfant a profité des migrations d'oiseaux sauvages ; l'été, il s'émerveillait des abeilles, ces « petites choses qui brillent dans la nature », et des baobabs, ces arbres sacrés « grands comme des églises ». Les nombreux thèmes abordés dans le roman soulèvent tous, malgré leur apparente simplicité, des questions que petits et grands peuvent se poser : pourquoi les éléphants sont-ils menacés par les activités humaines, pourquoi les forêts sont-elles appelées les « poumons verts » de la planète, combien y a-t-il de types de volcans ?

Transmis de parents à enfants depuis plus de 75 ans, le Petit Prince, phénomène mondial, est un conte philosophique où un adulte rencontre l'enfant qui sommeille en lui, un jeune prince. L'histoire suit le jeune prince qui visite différentes planètes et fait des observations sur la vie et la nature humaine. La série Le Petit Prince, beaucoup moins connue et donc moins exploitée du point de vue pédagogique, donne vie au roman d'une toute autre manière. Il s'agit d'une série d'animation française de 24 aventures divisées en 78 épisodes de 26 minutes produite par Method Animation et diffusée sur France 3 entre 2010 et 2013, tirée très librement du chef d'oeuvre de Saint Exupéry.

La série commence en fait là où se termine le livre, c'est à dire qu'elle s'intéresse au petit Prince après son départ de la Terre. La série va ainsi le mettre en scène avec son fidèle compagnon le Renard, passant d'une planète à l'autre, pour défaire les actes néfastes du Serpent... L'univers est en danger, les étoiles s'éteignent les unes après les autres, alors le Petit Prince visitera des planètes où le serpent, aidé par ses fidèles Idées Noires, a semé le trouble. Accompagné de son renard, le Petit Prince devra mener l'enquête pour aider les habitants de chaque planète et trouver une solution.

Le Petit Prince, visuellement différent, reste ce petit garçon qui a le pouvoir de parler aux animaux et aux fleurs, qui ne cesse de voyager et d'aller vers les autres. Les planètes se sont multipliées ; il y a celle de Jade, celle de l'Oiseau de Feu, celle des Éoliens ou bien celles du Temps, de la Musique ou des Libris.

De durée relativement courts, ces épisodes peuvent être regardés en classe et exploités du point de vue pédagogique selon une grille d'analyse assez classique, ayant comme point de départ un élément déclencheur (une icône) : la couverture du livre, le générique d'une chanson, etc.

GRILLE D'ANALYSE

Point 1. Thème et genre:

Point 2. Les indices visuels (ce qui est vu): les personnages: les lieux: le moment/temps : les objets:
Le contexte:

Point 3. Les indices sonores (ce qui est entendu): des voix d'homme et de femme une voix off /un.e journaliste des dialogues des bruits ...

Point 4. La compréhension du message (ce qui est dit): Qui parle: De quoi: Où: Quand, comment, pourquoi, combien:

5- Le rôle et la fonction des mots, des images et des sons: liens entre image et mots qui renforcent le sens, les informations du reportage

Point 6. Le discours: les actes de paroles: Discours: narratif, descriptif, dialogue, explicatif Acte de paroles: raconter, expliquer, décrire, expliquer

Point 7. Le contenu linguistique: (voir la transcription). Lexique: Grammaire: syntaxe: Phonétique:

EXPLOITATION DU DOCUMENT dans le cadre de la démarche d'un document authentique
TV5 Mond

Etape 1. La mise en route:

Etape 2. La découverte du document: description; identification; hypothèses

Etape 3. La compréhension globale

Etape 4. La compréhension détaillée

Etape 5. Le travail sur la langue

Etape 6. La production

Le générique officiel de la série animée du Petit Prince (film et musique)

<https://www.youtube.com/watch?v=9yHenGuiIcY>

http://www.flevideo.com/fle_video_quiz_beginning.php?id=5698

« *Le chasseur de papillons c'est mon personnage préféré, car c'est un être qui court après un idéal réaliste.* » affirmait Antoine de Saint-Exupéry. Il nous incombe donc, en tant qu'enseignants, de transmettre aux élèves cet idéal réaliste. Leur tâche n'est pas si ardue, vu qu'il y a une seule planète dont ils doivent prendre soin, s'adapter à l'inattendu, développer la résilience, être responsables de l'endroit où ils vivent, transformer leur quotidien pour l'inscrire dans un cercle vertueux et éco-responsable.

Bibliographie :

Antoine de Saint-Exupéry- Le Petit Prince, Editions Gallimard, Paris, 1946

Sitographie :

<https://www.youtube.com/watch?v=QqsJJEBcgc4&t=92s>

<https://enseigner.tv5monde.com/fiches-pedagogiques-fle/suis-moi-le-petit-prince->

http://www.tv5monde.com/TV5Site/upload_image/app_fp/fiche_complete/LePetitPrince.pdf

<http://www.lepetitprince-lefilm.com/>

<http://www.planete-jeunesse.com/>

<https://ticsenfle.blogspot.com/2014/12/le-petit-prince-ressources-lecture.html>

ROLUL LECTURII ÎN ERA DIGITALĂ

Prof. Înv. Preșc. Bunescu Mihaela
Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”/
G.P.N. Rotărăști, Nicolae Bălcescu, Vâlcea

Importanța lecturii de la o vârstă destul de fragedă, reprezintă pentru preșcolar, părinte, cadru didactic, o încercare de a repune în drepturi „cartea ” și „lumea minunată a poveștilor” de a aduce în atenția copiilor și părinților, de a contribui la redescoperirea lecturii ca o plăcere, o relaxare, un izvor de cunoaștere și visare fără de egal!

Copiii adoră timpul petrecut cu părinții, chiar dacă acest lucru nu e neaparat evident. Ei vor să își știe părinții sau rudele în preajmă, dar cel mai mult le place să facă activități cu adulții. Cititul împreună e una din activitățile preferate și, arată psihologii, e absolut important și necesar ca adulții să le citească povești celor mici.

Lectura creează fantezii, are un efect calmant și dezvoltă cunoașterea generală și vocabularul. Timpul petrecut de copii și părinți împreună citind o carte, este astfel important pentru dezvoltarea celor mici. Acest lucru generează o dorință de cunoaștere și încredere, pe care copiii o oferă celor de lângă ei, din familie. Lectura creează o legătură intimă între membrii familiei. Permite discuții și conversații despre situația actuală a oamenilor. Citirea cărților împreună cu părinții îi ajută în special pe copiii mici, să se orienteze către lume și circumstanțele ei, și să își găsească drumul în jurul ei. Prin urmare, lectura ar trebui să fie un ritual fix și regulat în fiecare familie, mai transmit specialiștii.

Dar nu toate cărțile sunt la fel. De aceea, părinții ar trebui să aleagă cu foarte mare atenție ceea ce le citesc copiilor lor, astfel încât să lase o impresie pozitivă de durată. E vital să se aleagă lecturile potrivite în funcție de vârstă.

În concluzie, se poate spune că cititul este recomandat să înceapă încă de la vârsta anteprescolară, mai precis primul factor care contribuie la dezvoltarea acestei capacități fiind familia, ca după aceea factorul următor- educația- să reprezinte „arhitectura” construită pe o „fundatie” foarte solidă.

LECTURE EN CLASSE DE FLE

Prof. Costache Cristina Narcisa
Liceul Sanitar Antim Ivireanu, Rm. Vâlcea

Malgré l'extension de plus en plus grande que prennent la radio, la télévision et la technologie moderne, la lecture demeure le plus important moyen de culture, une occupation indispensable et obligatoire des loisirs de l'homme, la plus riche source d'informations scientifiques et culturelles. Parmi les méthodes et les procédés utilisés dans l'enseignement du français, langue étrangère, la lecture représente une des techniques cognitives qui visent à faciliter la compréhension d'un texte, elle est une construction et une double interprétation des signes du texte, un parcours dans l'espace du texte. La lecture prouve que lire, c'est tout d'abord satisfaire une curiosité ardente. Deuxièmement, c'est aussi amener une certaine sensibilisation aux aspects affectifs du texte, la lecture ayant le rôle d'enrichir l'expérience du lecteur et de le faire participer au développement de sa personnalité.

Dans le contexte de l'enseignement /apprentissage culturel, la didactique des langues représente le cadre privilégié qui permet le contact- dialogue culturel. On assiste à la rencontre, en classe, des différentes cultures et modèles culturels, qui rendent l'apprentissage de la nouvelle langue vraiment indispensable dans la compréhension de l'autre - individu et culture. Les élèves/apprenants de différentes origines arrivent en classe avec des connaissances cimentées dans leur propre culture et ceci est fondamental dans l'apprentissage de la nouvelle langue. L'approche interculturelle dans l'enseignement / apprentissage des langues par la lecture, rend possible l'analyse des contenus culturels, des valeurs, des croyances et des idées intrinsèques à l'apprentissage d'une langue, se rapportant à des facteurs affectifs, cognitifs et situationnels et renforce la compétence interculturelle par laquelle l'individu peut développer la connivence et ses habiletés culturelles.

Le but de la lecture n'est pas le même si on parle du professeur ou des élèves. Tandis que le premier travaille le texte comme un moyen d'accroître le vocabulaire ou d'approfondir sur un thème, les élèves, eux et surtout lorsqu'il s'agit des adolescents n'en sont pas conscients, il faut trouver des textes qui soient attirants pour eux, l'enseignant doit arriver à que l'élève lise le texte parce que celui-ci l'intéresse. Certainement, il serait désirable que le contenu du texte soit attirant, même si, parfois, ces textes sont difficiles à trouver et que la forme du texte soit facile à reconnaître, ainsi le travail cognitif d'identifier la structure du texte et de formulation d'hypothèses serait moins inabordable. Ainsi, l'approche globale du texte devient une pratique motivante qui apprend les élèves à repérer les choses qu'ils ne connaissent pas encore et à identifier les structures qu'ils connaissent déjà. Je pense que les difficultés les plus fréquemment rencontrées chez les étudiants de français concernent la reconstruction du sens global d'un texte, notamment lorsque celui-ci est assez long. Un phénomène qui s'explique habituellement par le manque des connaissances lexicosyntaxiques. J'ai essayé, une fois, à mener une expérimentation qui consistait à sensibiliser les étudiants au lexique et aux structures grammaticales rencontrés dans le texte étudié avant de leur proposer la lecture proprement dite. Cette tentative, qui s'est soldée par un échec, a permis de découvrir que la compréhension successive des unités décodées les unes après les autres ne permettait pas l'accès au sens global du texte. La remise en cause de l'approche globale nous

conduit à redonner l'importance requise au texte et à sa cohésion plutôt qu'aux connaissances préalables des apprenants, celles-ci étant souvent lacunaires. En effet, comme on l'a vu plus haut, le texte se construit souvent comme une unité autonome et possède un pouvoir de cohésion interne assuré principalement par les procédés anaphoriques. Ceux-ci sont en plus en nombre fini dans l'usage. Il est nécessaire de préciser que l'enseignement doit devenir explicite et fournir aux apprenants les moyens d'accéder au sens d'un texte d'une façon plus sûre. Pour faire acquérir une compétence de lecture, l'enseignant doit faire attention aux plusieurs aspects : l'aspect iconique, les genres textuels, les organisateurs textuels, etc. Du point de vue méthodologique, la lecture contribue à la reconstruction du sens global du texte, elle est un phénomène complexe qui ne concerne pas uniquement les méthodes d'enseignement, mais également les méthodes d'évaluation. Il serait utile de préciser que l'évaluation de la lecture en français porte sur plusieurs cas possibles : si les élèves sont des faux débutants, il faudra d'abord savoir ce qu'ils savent, ne pas tout recommencer en faisant croire aux élèves que tout ce qu'ils ont appris jusqu'à présent ne leur servira pas (ce serait une attitude méprisante envers eux et leur scolarité antérieure), mais également, ne pas supposer acquises des compétences qui ne le sont pas (ce serait placer l'enfant dans une position encore plus déstabilisante). De plus, l'évaluation porte toujours sur un code, car à chaque signe écrit correspond un son, elle renvoie à la compétence en lecture la plus immédiate, la compréhension d'un texte en langue étrangère superposant toujours deux difficultés : l'enfant doit d'abord connaître les mots utilisés par le texte (connaître les étiquettes), mais aussi connaître la réalité qu'il découvre (les objets du monde auxquels réfèrent ces étiquettes).

L'acquisition du mécanisme de la lecture en français, langue étrangère, se fait à l'intermédiaire d'un effort soutenu et d'un travail continu. En tant qu'exercice d'apprentissage de la langue, la lecture est une méthode attrayante et motivante, suscitant l'intérêt et la curiosité des enfants et des adolescents, elle représente un travail de déchiffrement des mots inconnus, d'identification des mots connus, un travail de recherche d'analogies qui permet aux apprenants de comprendre le reste. Comme le récit (le contenu) joue le rôle principal, l'apprenant ne s'arrête pas sur toutes les difficultés de langue qu'il rencontre, pourvu qu'il comprenne le sens global du texte. Par conséquent, l'enrichissement lexical se produit sans qu'on s'en rende compte, nécessitant pourtant une certaine fixation des connaissances récemment acquises. Par la lecture, comme par toute activité communicative, on peut distinguer plusieurs composantes de la compétence de communication. C'est-à-dire que l'acte de lire représente un échange qui implique de la part du lecteur la recherche d'une communication. Il s'agit, en fait, d'une communication entre émetteur et récepteur, chacun ayant ses intentions, son projet, ses stratégies de communication. Alors, cette compétence de communication s'appuie sur l'existence des composantes variées : la composante de maîtrise linguistique (morpho- syntaxe, lexicale), la composante de maîtrise textuelle (type de discours et de message, éléments de rhétorique, etc.), la composante de maîtrise référentielle (informations culturelles, scientifiques), la composante de maîtrise relationnelle (échanges interpersonnels en fonction des positions et des intentions des interlocuteurs), et finalement, la maîtrise situationnelle (les autres facteurs qui peuvent intervenir dans des circonstances données). Ces composantes de la lecture sont toujours présentes dans le texte à lire, mais ce qui diffère tout le temps, c'est le rapport qui existe entre elles ; un rapport toujours variable. Pour ce qui est de l'enseignement de la littérature française, il faut savoir que la lecture implique non seulement la participation de l'écrivain, mais aussi celle du lecteur, qui la reçoit. Les lecteurs de nos jours sont attirés surtout par une littérature documentaire, le lecteur étant celui qui dévoile et crée à la fois. Apprendre la langue française par la littérature devient quelque chose d'envoûtant car la littérature offre au professeur de français l'essentiel des matériaux et des

outils, des supports et des modes de traitement qui permettront l'apprentissage de la langue. De toute façon, une question peut se poser : est-il bien d'apprendre la langue par la littérature ou bien la littérature par la langue en tenant compte que toutes les littératures sont mises au service d'un travail de langue ? Le texte littéraire qui s'adresse à l'élève est marqué par rapport à d'autres formes de la langue. Pour trouver des textes convenant à une approche méthodologique, le professeur devra tenir compte des connaissances antérieures des élèves. L'analyse préalable du texte peut être facilitée par le contenu lexical et grammatical du premier et du second degré du français fondamental. Il faut également prendre en considération le fait que les adolescents sont loin de constituer un groupe homogène en matière de lecture. C'est pourquoi le professeur doit se rendre compte du niveau et des intérêts de ses élèves puisqu'il existe déjà à cet âge plusieurs types de lecteurs. Il y a ceux qui aiment lire, résolument. Ils forment un groupe de lecteurs habiles et curieux qui trouvent du plaisir à lire et qui ont des goûts diversifiés. Ces jeunes ont vraisemblablement toujours quelque chose à lire. Ils peuvent même lire plusieurs choses parallèlement. Puis, il y a ceux qui aiment bien lire, mais qui manifestent de nettes préférences. Ils privilégient certains types de récits : ils aiment les histoires courtes, rythmées, qui se lisent rapidement et qui sont présentées dans une forme facile à comprendre (taille des caractères, longueur du texte, simplicité du récit). Ces lecteurs sont moins assidus que les premiers, mais comme ils connaissent bien leurs goûts et leurs limites, ils font des choix judicieux, ce qui contribue sans doute à maintenir leur intérêt. Il y a également ceux qui aiment moyennement lire. Ces jeunes sont plus hésitants que les précédents face à la lecture. Leurs pratiques sont sporadiques, inégales et le plus souvent incomplètes. Pour la plupart, ils s'en tiennent aux lectures exigées par l'école. Ils ne manifestent pas vraiment de préférences de genre. Comme ils ont souvent de la difficulté à se concentrer pour lire et qu'ils ont du mal à se rappeler ce qu'ils ont lu, ils doivent bien souvent reprendre un même passage plusieurs fois. Généralement, les jeunes qui font partie de cette catégorie choisissent des textes qui correspondent mal à leurs habiletés (trop longs, trop complexes), des lectures inappropriées, qu'ils ont de la difficulté à décoder, qui les découragent et qui entraînent une profonde lassitude. Enfin, il y a ceux qui n'aiment pas lire. C'est bien ce qu'ils affirment et ainsi qu'ils se définissent. Les jeunes de cette catégorie n'aiment pas les livres, qu'ils trouvent longs et ennuyeux. Ils y voient des histoires compliquées et difficiles à suivre. Mais attention ! Il est très important de préciser que ce qu'ils n'aiment pas, c'est lire des livres. Ainsi, comme ils ne lisent pas ce type d'ouvrage, ils ne se considèrent pas comme des lecteurs. Or, ce qui est à la fois intéressant et bouleversant, c'est que pourtant, ils lisent. Ils ne sont pas de grands lecteurs, mais sans même s'en rendre compte, ils lisent un peu toutes sortes de choses, très particulièrement sur des sujets qui les passionnent : les voitures, les animaux, un sport, etc. À leurs yeux toutefois, cela n'est pas « de la lecture ». Vu l'existence d'un public varié de lecteurs, le professeur doit toujours rendre content chacun d'entre eux et proposer des exercices, des méthodes et des jeux qui attirent les adolescents ; il doit également les impliquer dans le processus d'enseignement puisque la lecture est le seul moyen qui assure le contact direct avec le français pur et ouvre la voie vers une meilleure compréhension du FLE.

Ainsi, pour promouvoir la lecture en français, il faut premièrement favoriser des lieux et des contextes facilitants. Plusieurs adolescents m'ont confié leur incapacité à lire dans la classe ou à l'école : trop de bruits et présence d'autres facteurs qui nuisent à leur concentration. D'un autre côté, la maison familiale apparaît comme l'un des lieux privilégiés pour lire, surtout dans leur chambre. La principale raison étant qu'ils y sont seuls et tranquilles. De plus, la famille elle-même joue un rôle fort positif dans le développement de l'intérêt des jeunes pour la lecture. En effet, des parents, des frères et des sœurs qui lisent, la présence d'écrits de toutes sortes dans la maison, la

discussion autour d'un texte, le fait de s'échanger et de s'offrir des livres sont autant d'éléments qui nourrissent des attitudes positives envers la lecture. La famille joue aussi un rôle dans le développement des habitudes de lecture en réservant, par exemple, des moments de lecture avec les plus jeunes, le plus souvent le soir, au coucher. En plus de pouvoir compter sur des contextes familiaux favorables, l'école peut aussi offrir des endroits propices à la lecture : des endroits calmes et confortables, des classes équipées de bibliothèques où l'élève peut trouver plusieurs types de documents, de l'ordinaire au littéraire, du quotidien au roman, en passant par des magazines, des bandes dessinées ou des ouvrages spécialisés (les voitures, les animaux, les planètes ou les sciences occultes, par exemple). Il s'agit en fait de toucher les passions des élèves. On peut ainsi satisfaire tous les types de lecteurs, des plus constants (ceux qui aiment lire) aux plus distants (ceux qui n'aiment pas lire), en passant par les lecteurs de passion.

Deuxièmement, il faut s'appuyer sur les passions des jeunes. La lecture de passion est l'un des aspects les plus intéressants. On appelle lectures de passion celles qui correspondent à un domaine d'intérêt particulier qui anime l'adolescent et qui va l'amener à lire et à se documenter. Ces lecteurs – plutôt moyens ou même faibles – se révèlent pourtant des gouffres d'information. Ce n'est pas la lecture ni la littérature en soi qui les intéresse, mais le sujet. Lire est essentiellement pour ces jeunes un instrument d'accès à un univers de connaissances qui leur procurent une certaine forme de pouvoir et d'autonomie face à l'objet de leur passion. La bibliothèque de l'école et celle de la classe pourraient avantageusement tabler sur ces passions pour soutenir le développement des habiletés en lecture et l'accès à la culture et au savoir. En les encourageant à lire sur des sujets qu'ils aiment et qui les passionnent, que les écrits se présentent sous forme de livres ou sous d'autres formes, les passions des jeunes peuvent soutenir le développement d'un rapport positif avec l'univers de l'écrit, même si ce rapport est de nature utilitaire ou ludique. L'approche pourrait peut-être favoriser des passerelles vers d'autres types de lecture.

Troisièmement, il faut dénouer les préjugés puisqu'aux yeux de certains adolescents, lire est une affaire de filles ou une activité réservée aux intellectuels, à ceux qui aiment l'école. « Lire, c'est pour les *nerds* », pensent-ils, « pour ceux qui n'ont rien d'autre à faire dans la vie », « pour ceux qui n'ont pas d'amis ». On constate également que la plupart des jeunes ne discutent pas de leurs lectures entre eux. Plusieurs indices suggèrent que la lecture est mal vue en dehors du contexte de la classe et des familles qui la valorisent. Il faut réfléchir à cela. Comment rendre la lecture attrayante et *cool* aux yeux de ces jeunes? Encore une fois, il y a peut-être une piste avec la lecture de passion qui sort la lecture de l'univers littéraire, rejeté par plusieurs, pour la situer dans un univers plus ordinaire qui leur correspond mieux. Lire à propos de sujets qu'ils aiment ne pourrait-il pas ouvrir une porte sur la découverte du plaisir de lire et de ses effets bienfaiteurs? Même pour ceux qui n'aiment pas l'école et qui ne sont pas des intellos, ce qui importe n'est-il pas qu'ils lisent, se développent et s'évadent? Le rôle de la lecture dans l'apprentissage et l'utilisation du FLE est assez complexe car la lecture permet aux élèves d'enrichir leurs connaissances lexicales, en leur offrant la possibilité d'utiliser spontanément le français et en leur permettant, en même temps, de s'habituer à une nouvelle manière de penser et de s'exprimer en français. Le but de la lecture dans la didactique du FLE est donc celui de mettre à la disposition des professeurs de français une méthode excellente de présentation, d'élucidation, de fixation, de réemploi et d'utilisation des structures de la langue, une méthode adéquate pour l'élaboration des stratégies didactiques qui assurent un enseignement systématique, progressif, adapté à l'âge, à la psychologie, à la langue maternelle et au niveau des connaissances précédemment acquises par les élèves, les livres étant écrits pour plusieurs niveaux de connaissance de la langue française.

Pour conclure, je considère, en tant que professeur de français et d'anglais, que le rôle de la lecture dans l'apprentissage et l'utilisation du FLE est considérable dès que la lecture apporte une innovation dans la langue (pour l'élève et pour le professeur, également), la lecture ayant aussi une dimension émotionnelle qui facilite la communication en situation interculturelle et qui ouvre la voie vers l'enrichissement du bagage culturel, sémantique, phonologique et grammatical de l'élève. Dans la didactique du FLE, la lecture reste, sans doute, une méthode sûre d'enseignement du français, langue étrangère, une méthode magnifique qui offre l'opportunité d'un début de réflexion metaphonologique et métalinguistique, en situant le professeur face à la diversité linguistique.

Bibliographie :

- Dragomir, Mariana, *Considérations sur l'enseignement- apprentissage du français langue étrangère*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
- Nica, Traian, Ilie, Cătălin, *Tradition et modernité dans la didactique du français, langue étrangère*, Ed. Celina, Cluj-Napoca, 1996.
- Roman, Dorina, *La didactique du français langue étrangère*, Ed. Umbria, Baia-Mare, 1994.

LE RÔLE DE LA LECTURE À L'ÈRE DU NUMÉRIQUE : DÉFIS ET PERSPECTIVES

LE PETIT PRINCE - LE CHOIX PARFAIT POUR AIMER LA LECTURE

Prof. Costea Marilena,
Școala Gimnazială Nr. 1 Vânătorii Mici,
Jud. Giurgiu

La lecture à l'ère du numérique ? C'est quelque chose de très important. Même si on parle de la « *découverte de nouveaux mots, l'amélioration du vocabulaire, le développement du savoir, l'acquisition des connaissances, un passe-temps favori* »¹ - tout cela signifie la lecture. De mon point de vue, chaque activité faite par nous, tourne autour de ce terme. Lecture, ne signifie pas seulement prendre un livre et lire. De nos jours, on peut lire n'importe quoi : des journaux, des articles sur Internet, une recette de cuisine, les nouvelles à la télé, les sous-titres des films, les panneaux publicitaires etc. Même si le loisir manque quelquefois de notre vocabulaire, parce qu'on est tout le temps occupé, je pense qu'on est redevable à notre âme de lui offrir du bonheur. Et la lecture est la meilleure solution. Et quelle est la place la plus facile d'insuffler l'amour pour la lecture, que pendant les classes, à l'école ?

On n'a pas l'occasion de travailler beaucoup la littérature en classe de français langue étrangère au niveau de l'école primaire ou du collège, alors, les élèves n'ont pas l'occasion de découvrir le merveilleux monde de contes et d'histoires français que superficiellement. Alors, j'ai décidé de rendre connu un auteur français, 5-10 minutes par jour, en établissant quelques objectifs précis : améliorer la lecture, insuffler l'amour pour les textes littéraires et réfléchir plus au propre comportement, changer la perspective de voir quelques choses et réagir, là où c'est le cas.

Alors, j'ai choisi d'aborder Antoine de Saint-Exupéry et son « Petit Prince » en classe de FLE. Je considère qu'Antoine de Saint-Exupéry est actuel, compréhensible et plein de leçons de vie et c'est important de susciter chez les élèves l'intérêt pour la lecture, dans une époque où les gens lisent de moins en moins.

J'enseigne un public cible commençant par A0 jusqu'à A2+/B1 (de la classe préparatoire jusqu'à la huitième), alors je me suis proposé d'adapter le livre à leur niveau de compréhension.

Ce qui m'intéressait le plus, était d'éveiller l'intérêt aux enfants par une partie applicative en classe de FLE. Alors, par l'intermédiaire des images, des extraits du roman, des BD, du film, des dessins animés et du roman audio, j'ai abordé *Le Petit Prince* du point de vue des quatre compétences du Cadre Européen de Référence : Compréhension Orale et Ecrite, Expression Orale et Ecrite. J'ai utilisé des exercices variés, de compréhension et d'expression, en respectant les 5/6 étapes de la simulation globale (les plus importantes : la découverte de l'univers de l'enfance, l'enrichissement du vocabulaire et de la parole, l'expression libre, etc.).

En ce qui concerne la difficulté des exercices, je les ai abordés du simple au complexe, pour aider mes élèves à améliorer leurs actes de langage, mais aussi leurs compétences culturelles, lexicales et grammaticales, pour pouvoir parler sans avoir la peur d'être ridicules s'ils font des

---

¹ <https://kibaruonline.mondoblog.org/la-lecture-role-primordial-dans-la-vie-quotidienne/>, site consulté le 6 février 2022.

fautes. Chez les plus petits (A0-A1), j'ai observé que la lecture des images va mieux qu'un conte raconté par quelqu'un, pendant que les adolescents (A2-B1), sont plus intéressés par le contenu et les leçons de vie qu'on peut extraire d'un texte.

En appliquant le dossier pédagogique préparé avec soin par moi avant de commencer mon projet, durant une année, j'ai réussi à atteindre les objectifs proposés dès le début.

Premièrement, nous avons réussi à lire le roman entier, volontiers, sans se sentir obligés ou forcés. Et ils ont fait cela avec plaisir et enthousiasme. Pour obtenir cette performance, j'ai renoncé à noter les performances ou les échecs, mais j'ai mis l'accent sur l'appréciation et le louange.

A la fin, j'ai observé chez mes élèves une conduite plus aimable et sociable en classe et dans la rue, mais surtout ils ont apprécié de plus en plus leurs parents, leurs vies, ce qu'ils ont et ce qu'ils n'ont pas – ce qui est important dans la vie.

En lisant le Petit Prince, j'ai fait goûter à mes élèves la liqueur de la lecture et j'ai suscité leur intérêt pour lire plus en français. J'ai réussi à leur créer des liens avec ce qui est important, de les inciter à se dépasser, de comprendre les problèmes qui existent dans la société actuelle en vue d'en imaginer des solutions.

L'ENSEIGNEMENT DE LA LECTURE À L'ÈRE NUMÉRIQUE

Prof. Costescu S. Adriana
Școala Gimnazială Voineasa, Jud.Vâlcea

Les technologies de l'information et de la communication font partie de la vie des élèves sur une base quotidienne. Or, l'école doit repenser son rôle et sa façon d'enseigner les différentes matières en cette ère numérique. La lecture numérique est à base de l'utilisation des outils numériques. La lecture numérique désigne un ensemble de pratiques dont les finalités et les modalités sont parfois très différentes, telles que la lecture d'un roman sur une liseuse et la recherche d'informations sur un blogue menée à partir d'un téléphone intelligent. Les élèves

Doivent donc faire face à plusieurs sources, et même s'ils ont grandi et évolué dans l'ère technologique liée à ces outils, ils ne maîtrisent pas forcément les compétences numériques nécessaire à l'utilisation de ces derniers.

Lorsque les élèves font de la lecture numérique, ils doivent idéalement mobiliser des connaissances qui relèvent de l'évaluation de l'information, comme valider les sources, sélectionner les documents pertinents, juger de la qualité et de la pertinence des documents et des informations etc.

Il y a plusieurs processus métacognitifs à enseigner aux élèves pour qu'ils puissent bien utiliser ces stratégies de recherche et d'analyse des informations. Selon Bélisle (2011), il y a cinq composantes de la métacognition en lecture numérique :

1. Se préparer ou planifier la lecture
2. Décider quand utiliser telle stratégie
3. Savoir comment piloter l'usage de la stratégie
4. Se préparer ou planifier la lecture
5. Décider quand utiliser telle stratégie
6. Savoir comment piloter l'usage de la stratégie
7. Apprendre comment orchestrer les différentes stratégies
8. Évaluer son usage de la stratégie

La lecture numérique offre d'ailleurs beaucoup d'avantages ludiques liés à l'apprentissage, si les stratégies en question sont utilisées avec pertinence.

La lecture numérique est à la base de l'utilisation des outils numériques. Comme le précisent Lacelle et ses collaborateurs, « la lecture numérique désigne un ensemble de pratiques dont les finalités et les modalités sont parfois très différentes, telles que la lecture d'un roman sur une liseuse et la recherche d'informations sur un blogue menée à partir d'un téléphone intelligent ». Les élèves doivent donc faire face à plusieurs sources, et même s'ils ont grandi et évolué dans l'ère technologique liée à ces outils, ils ne maîtrisent pas forcément les compétences numériques nécessaires à l'utilisation de ces derniers. La recherche menée par Lacelle et son équipe visait à documenter les compétences, processus et stratégies de lecture en fonction des genres textuels numériques et des supports numériques.

Les élèves et les étudiants : au cœur de la révolution numérique

Quatrième révolution industrielle d'importance après la mécanisation, l'électrification et l'automatisation, le numérique transforme nos façons de penser, de créer, de communiquer, d'apprendre et de travailler.

Le système éducatif serait un incubateur de changement et d'innovation incontournable. Ce sont en grande partie l'éducation et l'enseignement supérieur qui nous permettront de nous adapter aujourd'hui et demain, tout en contribuant à l'égalité des chances, à la réussite éducative et au développement du plein potentiel de chacun. Le numérique, c'est ici et maintenant! Soyons prêts à saisir toutes les possibilités que nous offre le numérique.

Des bénéfices pour toutes et pour tous

- Des approches pédagogiques innovantes favorisant la réussite éducative
- Des apprenants plus engagés et autonomes dans leur démarche d'apprentissage
- Un levier de collaboration entre tous les acteurs de l'éducation
- Des enseignants formés aux usages du numérique pour leur pratique professionnelle
- Des moyens pour favoriser le suivi, la collaboration et la participation de la famille

La promotion de la lecture à l'ère de la révolution numérique

La lecture est bénéfique à plusieurs titres, car non seulement elle favorise l'amélioration du vocabulaire et de la langue, l'élargissement des horizons de tout un chacun et la réflexion critique, mais elle permet également d'apprendre à ne pas rejeter autrui. D'ailleurs, cette journée sera consacrée cette année aux personnes aveugles ou souffrant d'une déficience visuelle, dans un souci de promouvoir une société de savoir inclusive, pluraliste et équitable.

La lecture n'est pas un domaine isolé, car elle fait partie de tout un ensemble (culture et production intellectuelle d'un peuple, génie d'une civilisation) et permet à tout peuple d'exister pour lui-même et pour les autres peuples, souligne l'écrivain doublement lauréat du prix Grand Atlas (2008, 2014).

La crise de la lecture à l'ère du numérique

Le livre imprimé est le moyen privilégié pour la transmission de la culture depuis cinq siècles. Grâce à l'imprimerie, la culture est devenue accessible pour la plus grande partie de la population. De plus, le processus d'alphabétisation qui s'est produit dans la majorité des pays occidentaux au cours du siècle dernier a contribué à la diffusion massive de la culture. Jamais dans l'histoire le taux d'alphabétisation de la population, et par conséquent le niveau de diffusion du savoir, n'ont été si élevés. Pourtant, à la lecture des actualités, il semble que la lecture traverse ces jours-ci une crise sans précédent et la responsabilité de cette crise est généralement associée à l'apparition du support numérique dans le domaine de la lecture.

Aujourd'hui, le livre numérique est la nouvelle forme de livre qui s'adapte à la société contemporaine. On peut donc trouver des parallélismes entre l'insertion des deux formats dans les usages des lecteurs en les comparant à la lecture du format classique. Premièrement, le livre

numérique est communément associé à l'idée de démocratisation et dématérialisation de la culture, tandis qu'il y a soixante ans, c'était le cas du livre de poche. De plus, à l'époque, on croyait (faussement) que la lecture du format de poche pouvait pénétrer dans les milieux des non-lecteurs et que le nouveau format n'était pas destiné aux lecteurs traditionnels. Ainsi, le format de poche était pensé comme le moyen pour atteindre des sphères que le livre classique n'atteignait pas. Malgré le succès du format de poche, le taux des lecteurs n'a pas augmenté.

Le numérique n'est pas l'ennemi du livre

La gratuité est un grand danger dont les effets sont notables, particulièrement dans le secteur de la musique, du cinéma et des autres contenus média. Elle est devenue tellement ordinaire que « demander de payer pour y accéder est compliqué comme demander de payer l'air qu'on respire ». La gratuité s'est imposée dans tous les secteurs du numérique et depuis quelques années, elle atteint également le secteur du livre. C'est en 2004 que le géant *Internet* Google a mis à disposition, sur le net et gratuitement, le contenu d'un fond d'ouvrages, dont la plupart étaient tombés dans le domaine public, permettant ainsi à la notion de gratuité de pénétrer le secteur du livre. A la fin du 2008 le fond mis à disposition par Google comptait sept millions de livres, et en 2010 il est arrivé à en compter environ 15 millions.

Avec *Internet*, nous sommes revenus à l'ère alphabétique. Si jamais nous avons cru être entrés dans la civilisation des images, voilà que l'ordinateur nous réintroduit dans la galaxie de Gutenberg et tout le monde se trouve désormais obligé de lire. Le livre numérique est seulement une des multiples formes que l'objet livre peut prendre dans le cours de sa longue vie. Par ailleurs, le numérique n'est pas responsable de la « crise de la lecture ».

Bibliographie :

1. MCLUHAN Marshall, *La Galaxie Gutenberg*, Paris : Gallimard, 1977
2. RICHAUDEAU François, « Du livre de poche à la crise de la lecture », *Persée : Communication et langages*, n° 39, 1978, p. 16, disponible sur http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/colan_0336-1500_1978_num_39_1_1225 (consulté le 21/05/14)
3. SABATIER Christine. *Atelier du livre : « Crise de la lecture ? »*. *Bulletin des bibliothèques de France* [en ligne], n° 3, 2010, disponible sur <http://bbf.enssib.fr/consulter/bbf-2010-03-0084-005> (consulté le 21/05/14)
4. SABATIER Christine, 2010
5. BEIGBEDER Frédéric, *Premier bilan après l'apocalypse*, Paris : Grasset, 2011, p. 12
6. BELISLE Claire en SABATIER Christine

CARTEA ȘI LECTURA ÎN EPOCA DIGITALĂ

Prof. Costescu S. Adriana
Școala Gimnazială Voineasa –
Jud.Vâlcea

Odată cu era digitală, cărțile electronice au câștigat tot mai mult teren, această transmutație fiind considerată, în opinia lui Paul Cornea, „cea de-a treia revoluție pe care a traversat-o lectura”. Dispozitivele electronice de tipul Amazon Kindle sau Apple iPad sunt din ce în ce mai frecvent utilizate, în detrimentul tipăriturii. În 2004, Google Books a lansat proiectul de digitalizare a 15 milioane de cărți din bibliotecile americane, „pentru a le face disponibile accesului public”. Aplicații din AppStore și Google Play permit lectura cărților publicate doar în mediul online. Despre una din ele, WattPad, am aflat chiar de la tinerii elevi care o utilizau, cu ocazia campaniilor de sprijinire a lecturii, desfășurate prin diverse asociații. Cartea tinde să fie înlocuită de audiovizual, în secolul XXI. Audiobook-urile facilitează accesul omului la cultură și transformă individul din cititor în ascultător, permițându-i astfel să desfășoare alte activități în același timp cu audierea unei cărți. Timpul petrecut în traficul aglomerat, în intimitatea mașinii personale, creează premise optime de ascultare a unui text audio. Astfel, impresia de pierdere a resursei celei mai importante se atenuază, în plus o audiție de acest gen diminuează stresul ambuteiajelor și oferă un moment de confort intelectual. „Reflectăm mai mult când ascultăm decât când citim”, afirma Kant, iar aserțiunea se adevărește în secolul XXI. Într-un interviu acordat revistei „Wired”, Laurence Howell, directorul diviziei Audible din Marea Britanie a site-ului Amazon, spune că „pornind de la Homer, originile literaturii occidentale își au baza în povestirea orală. De-a lungul timpului, ne-am spus povești unii altora. A avea o voce transmisă direct în ureche este o experiență incredibil de intimă”. Pe de altă parte, faptul că oricine poate avea acces la milioane de resurse text, articole, studii, bănci de date și muzee virtuale este, probabil, cel mai important pas înainte al omenirii. Nu cucerirea altor planete, ci educarea acestora pe care trăim ar trebui să fie primul deziderat politic al tuturor guvernelor. Dostoievski credea că „frumusețea va salva lumea”, iar Marguerite Yourcenar că „iubitorul de frumos sfârșește prin a-l vedea peste tot”.

Cum s-a schimbat cititul în era digital? Cititul e o invenție culturală ce se folosește de structurile creierului pentru formarea unei abilități noi, susține psihologul Maryanne Wolf, director al The Center for Reading and Language Research, Universitatea Tufts, Boston. Folosind informații din diferite domenii, de la lingvistică la neurologia cognitivă, Wolf aduce argumente pentru „frumusețea complexă a procesului de lectură”, în cartea ei Proust and the Squid: The Story and Science of the Reading Brain. Wolf scrie și despre plasticitatea surprinzătoare a creierului. În cazul funcției alfabetizării, de pildă, creierul creează conexiuni noi între rețele neuronale vechi, formând un circuit care este diferit pentru fiecare nouă limbă învățată, circuit care devine de sine stătător. Astfel, un pacient tratat pentru alexie a uitat să citească în limba engleză în urma unui accident vascular, dar putea încă să facă acest lucru în chineză.

Problemele legate de citire sau lectură sunt relevante pentru toate țările lumii. Dezvoltarea culturii constituie o condiție necesară pentru formarea unei noi generații de cetățeni, care să răspundă

provocărilor viitorului la un nivel intelectual înalt și să asigure dezvoltarea durabilă a țării. Actualmente se atestă o diminuare a nevoilor generației tinere în lectură și totodată o amplificare a problemelor asociate cu concentrarea atenției, claritatea percepției și a gândirii, reducerea abilităților cognitive. Analiza detaliată este tot mai mult substituită cu vizionarea superficială a textelor în mediul electronic, care nu permite să se înțeleagă și să se amintească ce s-a citit, pentru a obține cunoștințe solide.

Sitografie :

www.revistacultura.ro

LA LECTURE NUMÉRIQUE : RÉALITÉS, ENJEUX ET PERSPECTIVES

Prof.Dăncău Monica-Adriana, Școala Gimnazială „, Anton Pann,,

Rm.Vâlcea, Jud.Vâlcea

Les technologies du numérique soient de plus en plus associées à l'image et à la musique, c'est la lecture qui se révèle incontournable dans une société de l'information. Comment se transforme cette pratique sociale en se dissociant de plus en plus des supports papier ? Les supports numériques peuvent-ils relever le défi des aides à la lecture qui s'étaient progressivement inscrites dans le livre imprimé ? Ces questions et l'instabilité du cadre technique et économique qui entoure la question de La lecture numérique suffiraient à fonder cette ambition de faire le point sur ses réalités, enjeux et perspectives. L'arrivée des premiers eBooks il y a quelques années a été accompagnée d'un discours très retentissant, aux finalités promotionnelles, qui s'est trouvé en fort décalage avec des pratiques restées très modestes. S'il s'en est suivi, de la part des acteurs et des observateurs, un discours de la désillusion, les réalités n'en ont pas moins évolué, discrètement aux yeux du grand public, très visiblement auprès de la plupart des communautés scientifiques et professionnelles. Le moment où paraît cet ouvrage place ses auteurs en position de faire le bilan de ces mouvements successifs ; c'est là une autre raison d'être de ce volume qui offre au lecteur un état de l'art à la fois large et actualisé. Ainsi, les tensions autour desquelles s'articule ce projet sont de deux ordres. Elles relèvent d'abord de la chronologie, mettant en relief, dans une histoire pourtant courte et récente, les mutations qui se sont développées ces dernières années dans la technologie et dans les usages. Elles tiennent ensuite à la volonté des auteurs de donner à leur objet une approche globale qui, à partir des rappels historiques, s'intéresse aussi à la manière dont les pratiques de lecture, la question de son apprentissage, les enjeux économiques, l'évolution des supports sont pris dans des relations d'interdépendance. Si les acteurs identifient aujourd'hui clairement les enjeux de ces lectures numériques, l'élaboration de modèles économiques viables reste au centre des préoccupations des producteurs et des usagers. L'expérience de référence de la lecture aujourd'hui est la lecture de l'écrit sur papier. L'apprentissage de cette compétence sociale incontournable a eu lieu, pour la quasi-totalité des lecteurs, à l'école primaire, et est référé principalement au livre imprimé. Or la place prépondérante qu'a prise l'information dans la société contemporaine et les nouveaux supports du numérique que sont les écrans de tous types amènent à poser la question de la pérennité et de la pertinence de la lecture comme pratique issue du papier et de l'école. De nouveaux genres d'œuvres apparaissent sur le Web, liés aux caractéristiques numériques et interactives des outils. Ils exploitent les capacités de haut débit pour restituer des sons, des images et des séquences vidéos. La lecture en tant que mode privilégié d'interaction avec le texte se retrouve confrontée à un univers multimédia avec l'inscription sur un même support de l'information sous diverses modalités. Peut-on toujours parler de lecture lorsqu'on navigue sur un site Web largement pourvu d'animation et de graphisme ? Quelle est la spécificité de cette pratique culturelle considérée indispensable dans la société d'aujourd'hui ? Il y a eu à ce jour peu de discussions dans les médias sur ce que le numérique est susceptible de modifier dans notre rapport à la lecture, et plus particulièrement au livre. Quelle place les livres papier occuperont-ils dans un univers numérique ? Comment les positionner ? Va-t-on continuer à les acquérir, à les partager, à les conserver, à s'y référer ? Ou bien vont-ils devenir des objets privés, liés au passé ? Et en

conséquence, seront-ils toujours les supports privilégiés de la lecture ? Pour les chercheurs, l'avenir de la lecture dans l'univers numérique a déjà suscité de nombreuses interrogations et réflexions. « Comment lirons-nous demain ? », titraient les Éditions 00h00 en 2000 ; « Dans quelques dizaines d'années (...), y aura-t-il encore quelques spécimens de ce que nous appelons aujourd'hui un « lecteur », c'est-à-dire quelqu'un qui aura appris à lire dans les livres ? 1 » demandait Jacques Fontanille dans sa préface à un ouvrage sur l'évolution de la lecture avec l'édition électronique. « L'expression « livre numérique » a-t-elle un sens ? Le livre traditionnel a-t-il encore un avenir ? 2 », s'interrogeait Jean Clément à l'occasion de la Biennale du Savoir à Lyon, en janvier 2000. Dans un colloque virtuel sur le texte électronique, « Texte » 3, Roger Chartier ouvrait les débats avec cette question : « Après la provocation de Roland Barthes à propos de la mort de l'auteur, faut-il craindre la mort du lecteur à l'âge de l'ordinateur ? 4 » Christian Vandendorpe, explorant, dans un récent colloque 5, pourquoi la lecture de roman à l'écran ne se développait pas, constatait que « la perte de la structure feuilletée constitue sans aucun doute le défi le plus important à relever pour des lecteurs formés par deux millénaires de domination du codex ». Avec l'arrivée du livre électronique sur le marché grand public au cours de l'année 1998 et les premières allusions médiatiques à la fin du livre imprimé, a surgi au grand jour la question de la lecture. Cette pratique faisait l'objet depuis une vingtaine d'années de travaux spécialisés de la part d'historiens du livre, bien placés pour analyser comment « la conquête du savoir lire suppose, à la fois, l'entrée dans une culture déjà pénétrée, travaillée par l'écrit, (...) et la connaissance mémorisée de textes ensuite reconnus, découpés, déchiffrés dans le livre 6 ». Le livre électronique, en faisant entrer dans l'espace du numérique les acquis de la typographie pour la présentation et la lisibilité du texte, a imposé un cadre salutaire aux immenses possibilités du numérique. Simulant l'univers de l'imprimerie, il instaurait à la fois un nouveau type de contrôle du texte tout en s'inscrivant dans une familiarité d'aides visuelles typographiques. Le lieu d'apprentissage de la lecture, l'école, est aussi bousculé par la textualité numérique. De nouvelles approches s'imposent. Avec le numérique, l'unité de base n'est plus le livre, mais la bibliothèque. Des questions deviennent centrales, devant le grand nombre d'informations et d'ouvrages accessibles simultanément : comment chercher et trouver les livres pertinents et les passages déjà repérés ? La lecture devient circulation dans des espaces documentaires. Une nouvelle discipline scolaire à part entière⁷, la documentation, s'impose de plus en plus. Alors que l'édition du livre papier se diversifie, se consolide et s'étend plus que jamais, l'édition d'œuvres numériques sous forme de livre se développe lentement. Après un départ en fanfare à la fin des années quatre-vingt-dix, le livre électronique a vu ses soutiens se raréfier tandis que ses ventes stagnaient. La demande pour ce type de dispositif n'est pas très visible, alors que le livre papier représente toujours un optimum de confort visuel et d'accessibilité. Cet ouvrage propose de faire le point sur la place et l'horizon de la lecture sur supports numériques, dont le livre électronique. Qu'en est-il de l'expérience de lecture d'œuvres numériques aujourd'hui ? Abordant les principales questions qui organisent le débat actuellement, les différents chapitres de cet ouvrage fournissent des informations factuelles et des points de repères à tous ceux qui s'interrogent sur la lecture sur écran, sur son avenir et sur les conditions de son utilisation, notamment par les bibliothèques. Des apports de plusieurs spécialistes qui ont utilisé différents dispositifs et étudié les usages auprès de publics diversifiés couvrent les trois dimensions suivantes. Les pratiques de lecture sont tributaires des caractéristiques des supports. Les écrans évoluent rapidement aujourd'hui et de nombreux dispositifs offrant un accès à l'information voient le jour, depuis le téléphone portable jusqu'au dernier écran panoramique 20 pouces capables d'afficher deux pleines pages de texte et de graphismes côte à côte. L'arrivée sur le marché en 1998 de dispositifs dédiés à la lecture a soulevé

un immense intérêt en instaurant un confort de lecture à l'écran inconnu jusque-là. Le marché du livre électronique, en tant que dispositif physique spécifique, n'est pas encore clairement identifié. Des niches comme le cartable scolaire ou le porte documents universitaire semblent évidentes pour beaucoup, bien qu'il reste à trouver des solutions viables à de multiples problèmes, tel celui du téléchargement des documents ou de la maîtrise des droits et copies. De nombreux prototypes de « eBooks » ont vu le jour, mais peu se sont maintenus. Gemstar, après avoir racheté le mieux implanté, le Rocket eBook, et l'avoir fait évoluer, a dû mettre un terme à sa distribution. Le premier eBook français, le Cybook de Cytale, après un lancement prometteur, n'a pas trouvé son marché. D'autres propositions moins ambitieuses tentent de correspondre à des segmentations du marché plus pointues, comme encode pour la documentation professionnelle ou Hie - Book pour lire des documents en provenance d'Internet. L'offre éditoriale de textes numériques est plus ouverte et répond à une demande croissante de nombreux logiciels existants permettant de télécharger des livres entiers sur son ordinateur de bureau ou portable, voire sur son agenda personnel. Un groupe professionnel international comme l'Open eBook Forum. Dans le monde du numérique, le texte est à la fois omniprésent et parent pauvre. Lire à l'écran sur son ordinateur est une activité courante mais réductrice de l'expérience de lecture. Le livre électronique est venu renouveler l'expérience de lecture et le plaisir de lire. Reprenant au livre traditionnel l'ensemble du dispositif de présentation du texte, le livre électronique propose une présentation d'œuvres littéraires dans un contexte typographique familier sur un dispositif ayant la « portabilité » et la maniabilité du livre papier. Pourtant c'est bien un nouvel horizon qui s'ouvre pour la culture, et donc pour les processus de lecture dans ce transfert en cours des habitudes de lecteur. Plutôt que d'une fin du livre imprimé, ou du papier, c'est vers un horizon de diversification et d'enrichissement des processus de lecture que cet ouvrage pointe. Les possibilités offertes par la technologie ouvrent la voie à un développement de nouvelles compétences de lecture, à la fois une généralisation de certains procédés jadis réservés à la lecture savante, et un développement des bibliothèques personnelles virtuelles, grâce à la facilité d'accès et d'usage des œuvres numériques. L'avenir de la lecture et du livre oscille ainsi entre les peurs des éditeurs, les désirs des lecteurs et les capacités de la technologie.

Bibliographie :

1. Clément, J., Les savoirs déroutés, Lyon : Association Docforum ; Presses de l'enssib, 2000.
2. Chartier, R., Lecteurs et lectures à l'âge de la textualité électronique, dans Texte, Écrans et réseaux, vers une transformation du rapport à l'écrit, Paris : Éditions du Centre Pompidou, 2001.

LECTURA ȘI ELEVII EPOCII DIGITALE

Prof. Dogaru Nicuța Aura

Colegiul Național de Informatică "Matei Basarab", Rm. Vâlcea

Cum îi pregătește lectura școlară pentru viață pe copiii de azi? Întrebarea cred că merită o dezbateră profundă. Ceea ce voi încerca aici este doar să punctez câteva dintre posibilele direcții de discuție. O să mă refer doar la gimnaziu, pentru că acesta reprezintă, cred, etapa în care interesul elevilor pentru lectură (mai) poate fi stârnit.

Ce recomandă programele școlare? Care este rolul lecturii și al studiului literaturii în școală? Programele actuale pun accent, în gimnaziu, pe dezvoltarea strategiilor de lectură și pe cunoașterea trăsăturilor unor tipuri de texte (nonliterare – știri, articole, reclame etc. – și literare – basm, nuvelă, schiță, pastel, baladă, comedie), urmărind formarea unui cititor care să înțeleagă ceea ce citește. Perspectiva comunicativă a programei presupune înțelegerea lecturii ca proces de comunicare, în care cititorul activează cunoștințele și experiențele ce-l ajută să construiască o interpretare a textelor pe care le citește. Nu există autori canonici sau texte obligatorii în aceste programe.

Totuși, o privire rapidă asupra manualelor de limba și literatura română pentru gimnaziu confirmă existența unor autori „canonici“, prezenți în toate manualele: Creangă, Caragiale, Eminescu, Sadoveanu, Alecsandri. În rest, opțiunile autorilor de manuale sunt foarte diverse, cuprinzând texte ale unor autori selectați în mod tradițional în manuale (Brătescu-Voinești, Gârleanu, Agârbiceanu), dar și texte din literatura română contemporană (Ana Blandiana, Marin Sorescu, Mircea Cărtărescu) sau din literatura universală (Michael Ende, de exemplu, la Humanitas).

Acestea sunt faptele. Dincolo de existența oficială sau de facto a unei liste de autori canonici sau de recomandările privind tipurile de texte ce pot fi studiate în școală, programele menționează clar finalitățile lecturii în gimnaziu. În esență, acestea propun formarea unui cititor care, prin lectură, să înțeleagă mai bine lumea în care trăiește și pe sine însuși. De aceea, selecția textelor nu este totul. Cred că modul în care profesorul abordează acele texte este esențială. Doar profesorul care face eforturi, care e la curent cu aparițiile recente și care dovedește creativitate și viziune didactică poate să le dezvolte elevilor gustul pentru lectură, competențele de lectură și să-i facă să devină cititori pe tot parcursul vieții.

Ce se cere la examene? Și totuși, de ce se studiază literatura în școală? Sigur, nu e suficient să vedem ce zic programele. Profesorii și părinții sunt întotdeauna preocupați de urgența obstacolului imediat: examenul. Profesorii: meditații! Părinții: note mari! Elevii? Toată lumea se agită pentru ca elevii să treacă examenul cu bine și, eventual, și cu o notă cât mai mare. Această presiune duce la ceea ce se numește „învățarea pentru examen“, și nu la „învățarea pentru viață“. Am cunoscut copii care au luat 10 la examen, fără să fi citit vreo carte! Avem o problemă: ce evaluează aceste examene?

În acest moment, există o discrepanță între programe și cerințele pentru examen. Testarea are în vedere mai degrabă învățarea și reproducerea unor cunoștințe, și nu dovada că elevii pot înțelege și interpreta un text la prima vedere, că gândesc critic sau că pot argumenta o idee. E

adevărat, competențele sunt mai dificil de evaluat decât cunoștințele. Totuși, experiența testelor PISA demonstrează că este posibil (aceste teste au introdus și textele digitale în probele de concurs). Dar discrepanța menționată complică, în mod evident și inutil, viața profesorilor și a elevilor. Profesorii sunt prinși între două repere între care cu greu pot construi punți viabile: programa școlară și cerințele pentru testare. Elevii, sub influența părinților, învață pentru examen, fără să înțeleagă rolul pe care lectura îl poate avea, pe termen lung, în viața lor și pentru dezvoltarea lor personală.

Ce pot face profesorii? De ce și cum poate fi studiată literatura în școală azi? Așa cum spuneam, profesorii trebuie să găsească punți între cele două repere care le orientează demersurile didactice: programele și cerințele pentru examen. Nu e ușor să împaci și capra, și varza, dar soluții există. Numai că, pentru ca acestea să devină viabile, termenul-cheie al ecuației didactice care intră în joc este elevul. Și nu orice fel de elev, ci acela care aparține, așa cum arată cercetările moderne, unei noi paradigme de gândire și comportament. Elevul homo zappiens sau elevul digital native.

Acest elev mai este cum era și, cu el, nu mai merge cum mergea. El se raportează diferit la o realitate pe care sistemul actual de învățământ o ignoră. Sistemului îi scapă faptul că el s-a schimbat și că abordează învățarea folosind strategii/instrumente/înțelegeri/comportamente noi, neobișnuite și/sau inacceptabile pentru sistem. Vrem sau nu, ne place sau nu, elevul este altfel acum: rezolvă mai multe sarcini în același timp; are o foarte bună viteză de reacție; îl plictisesc ternul și „morală“; își urmărește interesele de dezvoltare nonliniar și informal; face sacrificii pentru a avea „posibilități tehnice“; se bagă în seamă și pune sistemul între paranteze; imaginile au un impact mai mare asupra lor decât textul scris; îi place să-și folosească imaginația; este conectat, este „în rețea“ cu alții asemenea lui; colaborează, este activ și învață prin joc cu alții asemenea lui; caută răsplată și satisfacție imediată; percepția este că școala/proful sunt prăfuiți, un rău necesar, util social, dar fără efect în plan personal.

Așa stând lucrurile, pentru profesori este important să încerce să-și cunoască elevii, să afle ce îi interesează, de ce le place sau nu să citească, care sunt experiențele de învățare nonformală pe care aceștia le au. Orice profesor poate, dacă vrea, să găsească modalități de a-i implica pe elevi în lectura exploratorie și interpretativă, prin diversificarea perspectivelor de abordare și prin valorificarea strategiilor și a noilor tehnologii pe care elevii le mânuiesc cu ușurință.

Este bine ca oferta de texte propuse spre studiu să fie echilibrată, în așa fel încât elevii să citească și texte recente sau actuale (din literatura română și universală), care sunt de interes pentru ei, dar și texte canonice (care au, fără îndoială, un potențial formativ – la nivel personal, identitar, cultural – ce poate fi valorificat). Indiferent însă de tipul textului propus pentru lectură, modul în care profesorul reușește să deschidă interesul elevilor pentru text este fundamental.

Când are de predat un fragment din Amintiri din copilărie, profesorul constată că elevii au dificultăți să înțeleagă textul la nivel lexical (din cauza abundenței de regionalisme) sau că universul din carte li se pare foarte îndepărtat de al lor și, ca atare, puțin interesant. Pot fi depășite aceste obstacole? Cu siguranță, dacă profesorul reușește să facă textul accesibil și atractiv, mizând, de pildă, pe o abordare care să meargă către discutarea temei textului, care este copilăria. Cum anume Nică și copiii de azi se bucură la fel sau diferit de copilărie?

De aici, discutarea fragmentului ales, în legătură cu alte texte despre copilărie citite de ei (de pildă, Aventurile lui Tom Sawyer, Jurnalul unui puști sau Însemnările unei puștoaice, Jurnalul secret al lui Adrian Mole sau Băiatul miliardar), dar și în legătură cu propriile experiențe, considerate semnificative pentru copiii din ziua de azi. Organizarea unor astfel de discuții se poate realiza după ce elevii își împărtășesc ideile în grup, în clasă sau pe o temă de discuții pe care și-o creează pe Internet. De asemenea, abordările surprinzătoare sunt binevenite: elevii pot povesti

fragmentul studiat dintr-o perspectivă nouă, care să-i ajute să-l vadă pe Nică și prin ochii celorlalți: ai mamei, ai tatălui, ai Smărăndiței, ai Irinucăi, ai mătușii Mărioara. Apoi, să scrie ce cred ei despre Nică. Sunt multe căi prin care profesorul îi poate implica pe elevi în discutarea textului. Cu condiția să aibă această disponibilitate, de a încerca să intre și în pielea elevului, pentru a vedea cum îl poate provoca. În final, elevii vor fi capabili să exprime un punct de vedere despre text, dar și despre copilărie. Iar acest tip de achiziție este cu siguranță valoros, nu doar pentru un examen, ci și pentru propria înțelegere pe care elevii și-o pot construi despre lume și despre ei înșiși.

Care este atitudinea elevilor față de lectură? De ce citesc sau de ce nu citesc copiii? Cred că răspunsul privitor la atitudinea elevilor față de lectură este în mare măsură determinat de ceea ce se întâmplă în clasă, de modul în care profesorul reușește să pună lectura în scenă. Sigur, și părinții au un rol, dar cred că, statistic, acest rol e din ce în ce mai mic și din ce în ce mai mult lăsat pe seama școlii. Pentru a afla de ce citesc sau nu elevii lor, profesorii pot pregăti chestionare; e important să le poată interpreta, în așa fel încât să găsească și căi de a veni în întâmpinarea nevoilor pe care le au elevii lor în privința lecturii.

Multe cercetări privind lectura spun că, de fapt, copiii și tinerii de azi citesc la fel de mult, poate chiar mai mult decât cei din generațiile anterioare, dar citesc altfel, și „texte“ mai diverse (între care și mesaje de pe rețele de socializare). De aceea, e bine ca profesorul să știe ce interese de lectură au elevii, ce medii folosesc pentru a citi, spre a putea face legături între ceea ce citesc pentru școală și ceea ce citesc și cum citesc în timpul liber.

Cred că lectura rămâne, încă, una dintre căile importante de formare și dezvoltare personală. Iar rolul profesorului este acela de a o menține vie, ba chiar de a o face atractivă. Lectura este, încă, o modalitate esențială prin care chiar și copiii de azi pot înțelege lumea și se pot înțelege mai bine pe ei înșiși. Profesorii nu pot ignora acest rol fundamental al lecturii. Cred că mulți dintre ei pot selecta texte relevante pentru elevii lor și pot propune abordări care să provoace inteligența, imaginația, sensibilitatea și creativitatea elevilor. Depinde doar de profesor cum reușește să facă acest lucru. Dacă profesorul nu încearcă, elevul îl va ignora. Câtă vreme există o asociație a profesorilor de română (ANPRO), cercuri și cluburi de lectură, edituri care scot cărți pentru copii, profesorul nu e tocmai singur în acest efort.

ROLUL LECTURII ÎN ERA DIGITALĂ : AVANTAJELE LECTURII

Prof. Rămureanu Claudia, Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu, Drăgășani

„Cititul este pentru minte la fel ca și exercițiile fizice pentru corp” – gândul este argumentat de studii serioase și confirmat de personalități, care au încercat, cu diverse ocazii, să demonstreze acest adevăr. Tot mai multe studii, realizate pe diverse meridiane, demonstrează influența benefică a lecturii asupra minții. Se accentuează, în special, importanța lecturii textelor mari și învățarea textelor, în special a poeziilor, pe de rost. Tot mai multe voci se pronunță asupra importanței lecturii de plăcere, care se face în timpul liber și nu este impusă de necesitățile profesionale, cum este lectura motivațională care predomină clasamentele. Mai rămâne ca aceste adevăruri să ajungă la mintea și înțelegerea a cât mai mulți potențiali cititori. Nu este greu de pătruns în esența îndemnului scriitorului Michel Tournier „Citiți, citiți, cititul vă face fericiți și inteligenți”. Privitor la inteligență totul este foarte clar, cât privește fericirea aceasta poate fi gândită și prin prisma faptului că lectura oferă șanse egale pentru cunoaștere și dezvoltare, care este esența existenței conștiente.

Literatura de specialitate prezintă numeroase exemple, studii, etc. despre importanța lecturii. Unele studii demonstrează că lectura prelungește viața omului și cu cât omul citește mai mult, cu atât trăiește mai mult, altele că lectura cărților bune face omul mai bun, că lectura poate ajuta omul să se însănătoșească mai repede, există chiar un curent care se ocupă de biblioterapie. Un studiu publicat în „Economic Journal” și realizat de economiștii Giorgio Brunello, Guglielmo Weber și Christoph Weiss de la Universitatea din Padova demonstrează importanța cărților și cât de mult înseamnă să le oferim copiilor acces la lectură de la vârste cât mai fragede. Copiii înconjurați de cărți au șansa de a câștiga mai mult ca adulții, demonstrează studiul care a implicat 6000 de subiecți din nouă țări europene. Cercetarea arată că persoanele, care au crescut înconjurate de un număr mare de cărți, au înclinația naturală de a învăța cât mai mult pe parcursul vieții, curiozitate intelectuală și capacitatea de a se adapta mai ușor, în timp ce pentru persoanele, care nu s-au bucurat de avantajul lecturii în copilărie, provocările intelectuale sunt, în general, destul de greu de depășit. „Este important să le oferi copiilor cărți și să-i încurajezi să citească, pentru că asta va avea, cu siguranță, efecte pozitive asupra performanțelor lor școlare și le va oferi condiții socio-economice avantajoase”, mai spun realizatorii cercetării publicate în „Economic Journal”.

Fiecare bibliotecar trebuie să aibă la îndemână un minim de informații pentru a putea trasa o strategie, a realiza activități de advocacy, a purta o discuție de orice nivel despre lectură, carte, bibliotecă și importanța acestora pentru membrii comunității.

De ce este lectura importantă?

- Lectura este fundamentală pentru funcționarea în societatea de astăzi.
- Lectura este importantă deoarece dezvoltă mintea. Mintea este un mușchi. Este nevoie de exercițiu. Înțelegerea cuvântului scris este un mod în care mintea crește în capacitatea sa. Învățând copiii mici să citească, îi ajutam să-și dezvolte abilitățile lingvistice. De asemenea, lectura îi ajută să învețe să asculte.
- Citirea este modul în care descoperim lucruri noi. Cărțile, revistele și chiar Internetul sunt instrumente de învățare excelente, care necesită abilitatea de a citi și de a înțelege cele citite. O persoană care știe să citească se poate educa în orice domeniu de activitate în care este interesat.

- Citirea dezvoltă imaginația.
- Citirea dezvoltă partea creativă a oamenilor. Atunci când le citești copiilor, oprește-te din citit și întreabă ce cred ei că se va întâmpla în continuare. Provocați-i să se gândească la poveste.
- Citirea este fundamentală în dezvoltarea unei imagini bune despre persoana proprie.
- Non-cititorii sau cititorii slabi au adesea opinii slabe despre ei înșiși și abilitățile lor.
- Citirea ajută la extinderea vocabularului.
- Citirea este importantă deoarece cuvintele – vorbite și scrise – reprezintă piatra de temelie a vieții.

De ce este importantă lectura în timpul verii?

- În primul rând, și mai întâi de toate, citirea este importantă pentru noi toți, indiferent de perioada anului, și dacă suntem copii sau adulți!
- Citirea în timpul verii este incredibil de importantă pentru elevi și studenți și realizările lor viitoare.
- Copiii care nu citesc în timpul verii sunt în pierdere. Așa copii nu simt doar că au uitat ce au învățat, ei chiar uită cu adevărat.
- Numeroase studii indică faptul că studenții, care nu citesc sau citesc rareori în timpul vacanței lor de vară, văd că abilitățile lor de citire stagnează sau scad. Acest efect devine mai pronunțat, pe măsură ce elevii cresc și avansează la altă treaptă de școlarizare.
- Situația pentru studenții defavorizați, din punct de vedere economic, este deosebit de sumbră: dacă elevii din familiile cu venituri mici nu citesc în timpul verii, este mult mai probabil să rămână în urma colegilor lor mai privilegiați, mărinind „diferența de realizare”.
- Copiii care își pierd abilitățile de citire în timpul verii ar putea fi la doi ani în spatele colegilor de clasă până la sfârșitul studiilor.

Strategii de promovare a lecturii:

1. Încurajați-i pe copii să citească cărțile de care se bucură cu adevărat cel puțin 30 de minute pe zi. Copilul dvs. va fi probabil mai absorbit de cartea aleasă de el însuși decât de cea care-i este impusă.
2. Oferiți stimulente pentru cititorii reticenți. De exemplu, dacă copilul dvs. se bucură de un joc sportiv, condiționați plecarea la meci dacă efectuează „lectura zilnică”.
3. Faceți din lectură un act social. Stabiliți o oră anumită în timpul zilei când toți membrii familiei se adună și citesc singuri sau citesc prin rotație cu voce tare aceeași carte.
4. Conectați lectura la excursiile de familie. Dacă vă duceți copiii la un acvariu, luați în considerare citirea unei cărți despre pești sau ocean cu ei mai târziu, în acea zi sau cu anticipație. Excursia poate ajuta la poziționarea lecturii într-un context mai larg.
5. Încurajați-vă copilul să citească semnele stradale în timpul excursiilor de familie, semnele și etichetele articolelor din magazin, etc. Oriunde vedeți cuvinte, încurajați copilul să citească!
6. Expuneți-vă copilul la mai multe tipuri de literatură!

7. Alăturați-vă unei campanii de lectură de vară la biblioteca locală!
8. Încurajați copilul să citească unui prieten sau unui membru al familiei!

PROVERBELE, IZVOR DE ÎMPROSPĂTARE ȘI ÎNĂLȚARE A CREAȚIEI LITERARE

Prof. Olariu Mirela Mariana
Liceul Tehnologic de Turism Călimănești

Proverbele și zicătorile, privite în totalitate, constituie o extraordinară imagine a vieții poporului, a atitudinilor lui fundamentale, a raportului cu lumea și cu viața. Putem deduce din ele un tablou de un cromatism fin al existenței umane în multiplele lui înfățișări. Formulele paremiologice au ajutat în mod substanțial la desăvârșirea limbii de creație populară, mai ales pentru că ele au un profund caracter figurat. Din acest tezaur, pregătit și șlefuit veacuri de-a rândul, *au luat pricepere marii scriitori*, așa cum aprecia I.C.Chițimia. Ei au întrebuițat formele paremiologice populare sub aspectele lor cele mai diferite, de la proverbe întregi, la locuțiuni proverbiale. Toate circulau prin limba poporului; nici nu a fost necesar să facă lucrul acesta în mod voit, căci, apropiindu-se de popor, de viața și graiul oamenilor, formele paremiologice s-au strecurat implicit în scrisul lor și-n limba textului literar. Valorile folclorice literare în general și proverbele, în special, au constituit un veșnic izvor de îmbogățire și înălțare a creației.

De la Antim la Lucian Blaga și Călinescu (în ale cărui *Impresii asupra literaturii spaniole* găsim un admirabil montaj de proverbe, amintind de Anton Pann), de la textele slavo-române și românești, din secolele XIV-XVII, la Cantemir, Budai-Deleanu, Al. Papiu-Ilarian, C. Negruzzi, N. Filimon, D. Bolintineanu, I. L. Caragiale, G. Coșbuc, Emil Gârleanu, N. Iorga, Topârceanu, Ionel Teodoreanu, Zaharia Stancu, Marin Preda, Fănuș Neagu (care a scris o carte având ca pretext diferite proverbe), această specie folclorică a fost folosită, în mod constant, în literatura cultă, punându-i în evidență anumite aspecte și intrând cu ea în conștiința cititorului. Așadar, această categorie a cunoscut de timpuriu înregistrarea scrisă și, prin aceasta, interferențe substanțiale cu expresii de tip similar aparținând stilului cărturăresc. Tendința de asimilare a limbajului paremiologic în literatura cărturărească, apelând la surse orale sau la colecțiile deja consacrate, poate fi interpretată ca o tradiție instituită. Proverbele sunt larg folosite în literatură, în stilul epistolar și pătrund autoritar în maniera conversațiilor de salon. Proverbele au interesat atât de mult pe scriitori, încât unii dintre ei au simțit nevoia să scrie opere literare în care învelișul artistic să fie constituit în mare parte din proverbe (așa cum se întâmplă, de exemplu, la C. Negruzzi).

Referindu-se la caracterul popular al limbii lui Creangă, academicianul Iorgu Iordan aduce ca argument principal în sprijinul acestei aprecieri faptul că o bună parte din lexicul regional al scriitorului aparține în realitate limbii întregului popor și poate fi înțeles, așadar, fără prea multe dificultăți și în alte părți ale țării, nu numai în Moldova de nord, locul de baștină al prozatorului. Există o serie de mijloace care, puse în valoare de un mare artist, creează acel farmec al spontaneității și al autenticității, impresie care îl însoțește pe cititor de la primele pagini ale scrierilor prozatorului. Limba lui Creangă are un caracter popular, iar nu regional, după cum au afirmat direct sau indirect diferși cercetători ai operei marelui nostru povestitor. Este adevărat că, în cea mai mare parte, materialul lingvistic folosit de autor aparține graiului moldovenesc, dar

alături de acest material există altul cunoscut în grade diferite tuturor graiurilor românești, limbii întregului popor.

Indiferent dacă diversele particularități fonetice și lexicale pe care le întâlnim în operele lui Creangă aparțin uneia sau alteia dintre varietățile teritoriale ale limbii românești, ceea ce interesează în gradul cel mai înalt, căci reprezintă marea noutate adusă de autorul *Amintirilor și Poveștilor* în literatura română, este folosirea vorbirii autentic populare, cu un succes unic în strălucirea lui, în zugrăvirea unui mediu atât de veridic ca și limba însăși.

Caracterul vorbit, în sens popular, al limbii lui Creangă se manifestă cu cea mai mare forță în expresiile idiomatice, grupuri sintactice devenite fixe cu vremea și având un înțeles figurat. Ele sunt, în fond, comparații sau metafore, imagini a căror expresivitate se datorează tocmai faptului că marea lor plasticitate servește de fapt la sugerarea unor semnificații oarecum abstracte. La fel de numeroase, caracteristice vorbirii populare și limbii lui Creangă, sunt proverbele, zicătorile, exclamațiile sau interogațiile. Deseori, ele nu se pot deosebi în mod precis unele de altele, nu numai fiindcă exprimă un conținut asemănător, ci din cauza identității procedeelelor folosite pentru redarea acestui conținut.

Expresia idiomaticească îndeplinește ca și în vorbirea populară, dar într-o măsură mult mai mare, o funcție de caracterizare concretă a unui fapt, prin notarea efectelor sensibile, trezite de sensul propriu al unor asemenea grupuri sintactice. Ca și vorbitorului popular, lui Creangă îi este de ajuns o astfel de expresie, în locul unui determinant abstract. În textul său, pot fi identificate numeroase astfel de formulări: *când am auzit noi una ca asta, am început a plânge cu zece rânduri de lacrimi și a ne ruga de toți Dumnezeuii să nu ne slujească; Sărace, sărace, nu ești nu de zama ouălor!; și unde nu încep a fugi de-mi săreau picioarele; omul nostru nu era om din aceia căruia îi mâncau câinii din traistă, etc.*

În toate exemplele de mai sus, formula idiomaticească, fie că se exprimă printr-o parte de propoziție, fie printr-o propoziție, ține locul unui epitet, deci al unui procedeu stilistic de caracterizare individuală a obiectului sau a acțiunii: *am început a plânge tare; a ne ruga stăruitor; nu ești în stare de nimic; omul nostru era leneș, etc.* Superioritatea stilistică a procedeelelor de factură populară folosite de scriitor este evidentă, în comparație cu epitetul general și abstract, așa cum concluzionează Ștefan Munteanu în lucrarea sa *Limba română artistică. Studii*. În toate cazurile studiate, avem de-a face cu grupuri sintactice sau propoziții cu valoare metaforică, dintre care cele mai multe au caracterul unei formule hiperbolice. Ele contribuie la amplificarea dimensiunilor obiectului sau a acțiunii înfățișate și la concretizarea ideii prin asociațiile care se stabilesc cu presupusele efecte ale acțiunii. Este evidentă forța lor expresivă, dar și a proverbelor, în textul lui Creangă. Deosebirea dintre cele două fapte stilistice este una formală, întrucât amândouă trezesc în mintea receptorului imagini, așadar, rezultatul este același. *Proverbul nu este altceva decât un instrument al retoricii tradiționale orale, un tip specific de enunț, cu aspect de formulă care trădează la auditorii lui existența unui mod de înțelegere a vieții a vieții ca sistem de infinite variabile*, aprecia Silviu Angelescu în lucrarea *Proverbul și stilul gnomic*. Proverbele risipite în creația lui Creangă au un anumit efect estetic: dau impresia de livresc și de oralitate a stilului. Pentru Creangă, proverbul este un instrument cu ajutorul căruia, sistematic, caută să

semnaleze un adevăr general la care participă adevărul particular al faptelor și întâmplărilor povestite, este de părere Silviu Angelescu.

Adesea, Rebreanu, ca și Creangă, comentează sau califică o situație cu ajutorul proverbelor sau zicătorilor. Acestea nu sunt folosite cu insistența pe care o aflăm la Creangă și nici nu sunt anunțate prin mărci stilistice de tipul celor folosite în textele *Amintirilor*. Mecanismele narrative sunt amintite, dar efectul estetic este asemănător: aspectul sentențios, gnomic al narațiunii. Mai concentrat la Creangă, mai estompat la Rebreanu, stilul gnomic trădează însă reacții specifice unor moralști, unor spirite clasice, pentru care adevărul din ordinea aparentă a lumii are o altă valoare, restituită de corespondentul său dintr-o ordine ascunsă și repetabilă.

Abundența de proverbe și locuțiuni care dau stilului caracterul oralității populare se remarcă și la Alexandru Odobescu. Dacă la Creangă avem de-a face cu limba felului său obișnuit de a se exprima, la Odobescu, elementele populare alternează cu neologismele savante și rare, apoi cu arhaismele care reprezintă tot un aport al culturii, produc o altă impresie.

Bibliografie:

Angelescu, Silviu, *Proverbul și stilul gnomic*, în *Limba și literatura română*, București, Societatea de Științe Filologice, 1997;

Bârlea, Ovidiu, *Folclorul românesc. Momente și sinteze*, vol. I, București, Editura Minerva, 1981;

Chițimia, I.C., *Paremiologie*, în *Studii și cercetări de istorie literară și folclor*, IX, nr. 3, 1960, București, Editura Academiei;

Fochi, Adrian, *Estetica oralității*, București, Editura Minerva, 1980.

PROIECT ERASMUS+, KA 2, "LINGUA MATHEMATICA"

Coordonator proiect,
Prof. Papa-Drăgulescu Nadia, Colegiul Economic Rm. Vâlcea
Consilier educativ,
Prof. Păușescu Ioana Consuela, Colegiul Economic Rm. Vâlcea

La 1 noiembrie 2021, la Colegiul Economic Rm. Vâlcea a debutat proiectul **Erasmus+, KA2, Lingua Mathematica, 2021-1-HR01-KA220-SCH-000034415**, cu un buget aprobat de 41 297 euro, prof. responsabil PAPA DRĂGULESCU NADIA. Proiectul se va desfășura în perioada 1 noiembrie 2021-31 octombrie 2023.

Partenerii liceului în acest proiect sunt următoarele școli și instituții :OSNOVNA SKOLA-VODICE-CROAȚIA, ÇAKMAKLI CUMHURIYET LİSESİ-İSTANBUL-TURCIA, İSTANBUL STEAM BİLİM TEKNOLOJİ EĞİTİM KÜLTÜR SANAT DERNEĞİ-İSTANBUL, REPUBLIC OF MACEDONIA GOCE DELCEV STATE UNIVERSITY STIP-MACEDONIA DE NORD, IL LICEUM OGOLNOKSZTALCACE ODDZIALAMI DWUJEZYCZNYMI w –SLUPSK –POLONIA, ASSOCIATION FOR INNOVATION IN TECHNOLOGY , TRAINING and CULTURE, SERRES-GRECIA. La activitățile transnaționale de învățare, predare, formare vor participa 28 elevi și 12 profesori.

“Lingua Mathematica” este un proiect interdisciplinar- matematică și limba engleză. Echipa de proiect își propune să creeze activități motivante pentru învățarea disciplinelor STEM/STEAM prin intermediul limbii engleze , utilizând instrumente Web. Elevii de liceu și de gimnaziu vor crea resurse digitale pentru preșcolari și elevi din ciclul primar.

Obiectivele principale ale proiectului sunt: promovarea interesului și excelenței în știință tehnologie, inginerie și matematică (STEM) și abordarea STEAM, dezvoltarea competențelor cheie din domeniul STEM/STEAM , promovarea unor noi metode de predare și învățare prin integrarea de activități STEM/STEAM, formarea și dezvoltarea competențelor digitale, îmbunătățirea competențelor de comunicare în limba engleză, dezvoltarea abilităților de comunicare și cooperare eficientă, dezvoltarea competențelor sociale și culturale prin dialog intercultural, dezvoltarea creativității. Activitățile care vor ajuta la atingerea obiectivelor propuse sunt: prezentări, workshop-uri, vizite de studiu, seminarii, webinarii, realizate pe tema proiectului, întâlniri transnaționale de proiect-TPM, activități transnaționale de învățare/predare/formare(LTT).

Rezultatele proiectului se vor concretiza în o colecție variată de resurse digitale create de elevi și profesori(prezentări, animații, cărți în format digital, jocuri), competențe STEM/STEAM digitale și de comunicare îmbunătățite.

Sperăm ca activitățile acestui proiect derulate în context internațional, multicultural să contribuie la dezvoltarea unor competențe din domeniul STEM/STEAM, îmbunătățirea competențelor digitale, să stimuleze promovarea interesului pentru matematică, progresul calitativ în procesul de predare-învățare, aprofundarea limbii engleze, conștientizarea contribuției fiecărei națiuni la patrimoniul universal, dezvoltarea sentimentului de apartenență la valorile europene , implicarea activă în comunitate, dezvoltarea capacității organizaționale în contextul cooperării europene, corelarea educației formale cu educația nonformală, precum și legarea unor trainice prietenii.

READING AS A NEW PRACTICE

Prof. dr. Carmen Popescu,

Colegiul Național Mircea cel Bătrân, Râmnicu-Vâlcea

During the last years, the term digital has been quite frequently used. Just the information search, distribution and reproduction of electronic publications are aspects that have been analysed and discussed. The new ways of both reading and writing have emerged as new and separate from traditional publishing. The problem is not the electronic book, but the way we get it. We are all used to reading books traditionally. Computers offer us the possibility to change our reading and writing habits at the same time. According to statistics, the Internet has increased the access to information, the use of foreign sources, contacts with worldwide readers and time spent on reading. And, it has also decreased the dependence on print sources and reading of books. The digital era offers a lot of opportunities for readers to exchange opinions, share reading recommendations and form ties with other readers. Reading gives us a community. When we read, we learn new things, we become a community of engaged, educated and empathetic individuals. Evidently, the Internet and devices such as e-readers, smart phones, tablets have been dramatically altering the way we consume words.

With the many enhancements to multimedia websites, interactive graphics, mobile devices, e-books and social media, there's no question that the nature of reading has changed. Students have the possibility to read both print and digital books. Teachers can start by providing students with a variety of high-quality literature in which they not only see themselves reflected, but learn about other people's experiences, too. Making diverse books available creates an opportunity for students to connect with characters like them. It is known that using technology to support reading can be really engaging for all students. No matter the reading level, making time for reading can develop and refine students' comprehension, language acquisition, grammatical skills, phonological awareness and overall interest.

Whether we talk about elementary or secondary school, teachers should get their students ready for the realities of modern reading. It is up to the teachers how to incorporate digital skills into literacy instruction. Exposing students to both print and digital reading early in school is a way of reflecting what authentic reading looks like. Digital reading is closer to roaming. It empowers readers to meet a text on their own temporal terms and immerse themselves in their own ability to manipulate what appears in front of them rather than in the world represented by the words. Books invite us to get lost, precisely because they provide something steady and permanent whereas screens and reading software encourage students to scroll down, zoom in and out, travel across. The transition from looking at words and text in print to viewing it on screen is not hard at all for young students. "It is just a natural extension of how they already see the world", Karen Pelekis, an English teacher said. Teachers are just realizing how much their own reading and

writing lives have changed. Perhaps the biggest difference between print and online reading is that the latter introduces decision-making.

When dealing with early reading, teachers should have high expectations for all their students. When teaching reading, teachers should ensure consistency and fidelity to make rapid progress. Teachers should instill that love of reading. Every student will learn to read, regardless of their background, needs or abilities. It is known the fact that reading skills are fundamental in real life. Teachers should also read to students. Phonics is a key in early reading and the prosody is very important, too. The process of comprehending a text begins before children can read, when someone reads a picture book to them. They listen to the words, see the pictures in the book, and may start to associate the words on the page with the words they are hearing and the ideas they represent. Teachers should decide what kind of narrative is best for their students and what can be done with the resource; they must help students to become readers. Through the reading process, students get the necessary support in both English and other areas. This way, students practise multi-skills.

When referring to teenagers' reading practices, we have noticed that it is a rapid and dynamic change, in which the digital innovation continues to reformulate old concepts and generate new practices. Reading is seen as a social activity. The teaching material is the primary need for the teaching and learning process. Especially in the Covid-19 pandemic period, technological advances have helped teachers to do their activities efficiently. Therefore, teachers can present material in videos, DVDs, e-mails, YouTube, dictionaries, grammar books, readers, exercises, etc. The biggest challenge for teachers is how to prepare the reading teaching materials in the digital era, because the material provided can stimulate students to build digital reading habits. The reading texts given to students must meet both the language aspect and the text content related to the learning experience and student knowledge. Apparently, technology, digital platforms can distract students from the textual content and consequently, undermine older skills. The digital mindset is reshaping students' understanding of the definition of reading.

When comparing the experience of reading a printed novel or a digital text, teachers often talk about "what is best?". This comparison is in a sense a false one, as "new" technologies are usually blended with "old" technologies in the classroom. So, it would be more appropriate to ask "what is best for what purpose". Since online technology is tailor-made for searching for information rather than analyzing complex ideas, will the meaning of "reading" become "finding information" rather than "contemplating and understanding"?

Bibliography and websites

Jewitt, C. (2005), *Technology, literacy, learning*, RoutledgeFalmer.

Alexander, P. A., Fox, E. (2012), *Reading Into the Future*, Routledge.

www.nngroup.com/articles.

LITERATURA ȘI SPAȚIUL DIGITAL

Tudora Tatiana, Liceul Sanitar,, Antim Ivireanu,, , Râmnicu-Vâlcea

Literatura de specialitate pune în evidență faptul că lumea informației este în continuă schimbare. În prezent ne confruntăm cu accesul global la nenumărate resurse ceea ce pune în pericol bibliotecile și serviciile de informare, dacă acestea nu se adaptează acestui nou mediu informațional și dacă personalul acestor servicii de informare nu se adaptează competențelor sistemului. Din punct de vedere didactic, este important de reținut faptul că, pentru un copil din era digitală, sala de clasă în care profesorul e singura sursă de informație este un mediu informațional foarte sărac.

Predarea în stil tradițional limitează numărul de sarcini și sursele informaționale și îi împiedică pe copii să aibă controlul asupra alegerii informațiilor și a sarcinilor. În cazul lui Zappiens, aceste metode sunt demotivante și nu conduc la implicare în propria învățare. Sapiens începe învățarea utilizând competențe de lectură. E necesar ca totul să fie negru pe alb, apelează la adnotări, la fișe și conspecte, la strategii care țin exclusiv de structura și prezența textului scris, a cărui informație e procesată treptat, exclusiv de la stânga la dreapta.

Atunci când citim literatură, arhitectura creierului nostru se remodelează, este concluzia unui [studiu](#) realizat de Universitatea Emory, din Atlanta. În urma scanării creierului participanților la studiu, timp de 19 zile, în care au avut ședințe de 30 de minute de lectură, conectivitatea creierului a crescut, atât în cortexul temporal stâng, asociat cu receptarea limbajului, cât și în cortexul somato-senzorial, regiune responsabilă pentru simțul tactil și cel al proprietății corpului. Modificările persistau chiar și în stare de repaus, fenomen pe care profesorul Gregory Berns, coordonatorul studiului, îl numește „activitate din umbră, similară oarecum cu o memorie musculară”. Această activare a zonelor responsabile de mișcarea corpului și de percepția senzorială este o dovadă a faptului că cititorul intră în rolul personajului din ficțiune, îmbunătățind ceea ce psihologia numește teoria minții – abilitatea de a înțelege intențiile, dorințele și emoțiile celorlalți, care este esențială pentru interacțiunile sociale.

Lectura unei opere literare reconfigurează rețeaua neuronală pentru cel puțin câteva zile.

Cititul de plăcere le oferă copiilor multe alte beneficii, printre care îmbunătățirea abilităților de scriere și de citire, creșterea gradului de comprehensiune a unui text, dezvoltarea vocabularului, îmbogățirea culturii generale, participarea la viața comunității, înțelegerea mai profundă a naturii umane și creșterea calității deciziilor luate. Creierul nostru își realizează adevărate hârți mintale ale informațiilor citite – ne amintim la examen unde anume era așezată în pagină o anumită teorie sau culoarea cu care era subliniată. Putem face acest lucru datorită topografiei cărții, care o face mai ușor de citit, dar și de reținut. Prin contrast, textul de pe ecran e o veritabilă avalanșă de cuvinte, în care e anevoios să reții cum se încadrează un anumit pasaj în context. Cititorii simt nevoia de control asupra unui text, iar hârția le oferă această experiență, prin posibilitatea de a sublinia pasaje sau a face adnotări pe marginea textului. Și nu doar cititorii cu o anumită vârstă, care poartă cu ei nostalgia cărților tipărite, manifestă această preferință. Poate că în viitor cartea electronică se va apropia mai mult de cea tipărită, reproducând inclusiv senzația tactilă cu care ne-am familiarizat sau poate că atitudinea cititorilor față de suportul digital se va modifica radical. Sau poate am

putea, între timp, să separăm cititul în două activități distincte – cel în care ne afundăm în carte și cel în care folosim ecranul

Bibliografie

Carr, Nicholas, *Superficialii. Efectele internetului asupra creierului uman*, București, Publica, 2012.

Gardner, Howard, *Adevărul, frumosul și Binele*, București, Sigma, 2012.

LITERATURA ÎN ERA DIGITALĂ

Înv. Sandu Ana-Maria, Școala Gimnazială „Anton Pann,,Rm.Vâlcea, Jud.Vâlcea

Noile media fac o concurență fără precedent lecturii – atât celei de informare, cât și celei de plăcere. Ca dascăli putem blama epoca digitală pentru neajunsurile din școală. Într-o perspectivă pesimistă, tinerii se lasă limitați de folosirea internetului și devin superficiali pe viață. Putem oferi însă și o viziune optimistă, în care instrumentele informatice, oferite unui demers didactic proiectat bine, devin catalizatoare pentru învățarea de calitate și lectura de profunzime. Articolul de față pleacă de la câteva concluzii ale unor recente studii de cogniție și dă exemple de activități reușite la clasă, unde tinerii, prin utilizarea noilor media, intră eficient și firesc în spațiul literaturii, interiorizând concepte operaționale și asumând valori. Literatura de specialitate pune în evidență faptul că lumea informației este în continuă schimbare. În prezent ne confruntăm cu accesul global la nenumărate resurse ceea ce pune în pericol bibliotecile și serviciile de informare, dacă acestea nu se adaptează acestui nou mediu informațional și dacă personalul acestor servicii de informare nu se adaptează competențelor sistemului. Funcțiile bibliotecilor tradiționale trebuie să țină seamă de schimbări și să aibă în vedere necesitățile comunității pe care o deservesc, dar și revoluția tehnologică continuă. Era digitală transformă prioritățile către abilitățile ce țin de regăsirea informațiilor și resurselor relevante din mediul digital, în mod rapid și facil, iar conținutul digital este mai atractiv pentru utilizatori mulțumită disponibilității la oricând și de oriunde a informațiilor. Viitorul bibliotecii va fi condiționat de cele 3 mari provocări ale momentului: -acces deschis la informații;- drepturile de proprietate intelectuală; - interoperabilitate. Impactul asupra bibliotecilor este imens, acestea sunt afectate direct de aceste schimbări în mediul informațional, în abordarea acestuia de către utilizatori, de continuă dezvoltare tehnologică, dar și de contextul sociopolitic. Deși există deja un boom informațional, resursele financiare ale bibliotecilor nu sunt nelimitate pentru a achiziționa resurse digitale și a oferi servicii. Astfel, serviciile disponibil la acest moment trebuie regândite odată cu formarea profesională a bibliotecarilor care trebuie să lucreze cu informația digitală. Multe biblioteci își dezvoltă fondul digital propriu și joacă un rol activ în acest sens, altele cooperează cu instituții care au, creează și stochează conținut digital. Noile media fac o concurență fără precedent lecturii – atât celei de informare, cât și celei de plăcere. Ca profesori putem blama epoca digitală pentru lipsurile din școală. Dacă privim dintr-o perspectivă pesimistă, tinerii se lasă limitați de folosirea extinsă a internetului, astfel devin superficiali pe viață. Putem observa însă și o viziune optimistă, în care instrumentele informatice, acordate unui demers didactic bine proiectat, devin benefice pentru învățarea de calitate și lectura de profunzime. O perspectivă care determină îngrijorare profesorilor, și nu numai, este cea susținută de Nicholas Carr în volumul *Superficialii – Efectele internetului asupra creierului uman*. Pe baza unor cercetări din domenii diferite (neurologie, sociologie, științele educației), autorul este de părere că utilizarea internetului, considerată a fi cea mai puternică tehnologie, de la apariția cărții tipărite încoace, conduce la semnificative modificări în funcționarea creierului și a minții umane. La nivel cognitiv, aceste schimbări se explică prin lectură rapidă, gândire lipsită de profunzime, și învățare superficială. Cititul online transformă ființele umane în simpli decodificatori de texte. Astfel, se pierde capacitatea de a realiza conexiuni mentale bogate, care se formează prin lectura liniară, pe hârtie, neperturbată de alte surse sau sarcini. John Sweller, citat de Nicholas Carr, în capitolul *Creierul Jonglerului* (Carr, op. cit.), explică procesul învățării de profunzime pe baza a două tipuri de memorie, cea de scurtă durată și cea de lungă durată. Un tip special de memorie de scurtă durată este memoria de lucru, care are o încărcătură cognitivă de care

suntem conștienți. „Noi suntem conștienți de ceea ce se află în memoria de lucru și nu suntem conștienți de nimic altceva” (Ibid. 40). Prin urmare, profunzimea gândirii este susținută de abilitatea de a transfera informații din memoria de lucru în memoria de lungă durată. Nicholas Carr folosește o analogie sugestivă pentru a arăta modul în care memoria de lucru funcționează în învățarea de adâncime. Este ca și cum am umple o cadă cu ajutorul unui degetar – acesta reprezentând memoria de lucru. Procesul are loc în timp, cu pași mici, reflexivă a degetarului. Totuși, procesul se poate desfășura inclusiv rapid, de la mai multe robinete – așa cum se întâmplă prin conectarea la internet. Ceea ce se transferă reprezintă un amestec de fragmente (picături din surse diferite, unele nerelevante), pe care ființa umană nu le mai poate conecta la schemele, sistemele, constelațiile din memoria de lungă durată. Internetul creează disfuncționalități și în privința atenției și a concentrării pe o anumită sarcină. Jongleria, așa cum o numește N. Carr, cu informația impune cogniției costuri de comutare, deoarece, prin conectare la rețea, utilizatorul este întrerupt de nevoia de a verifica mailul, de notificări automate, de updatări ale sistemelor și ale programelor la care e inevitabil abonat. Prin raportare la aceste aspecte, cititul pe deasupra, prin căutare, prin simplă și imediată scanare, devine modul dominant de lectură. În aceeași filiație ideatică, creatorul inteligențelor multiple, preocupat fiind de o educație bazată pe valori, cercetează impactul noilor tehnologii asupra conceptelor de Bine, Frumos și Adevăr. Pentru el, posibilitățile deschise de noile media subminează valorile clasice: „Dintr-un punct de vedere foarte diferit – acela al tehnologiei – noile mijloace digitale au determinat un curs haotic al reprezentărilor. Datorită extinderii și dominației lor, ne izbim de un melanj de argumente și contra-argumente; de un amestec fără precedent al creațiilor, care sunt revizuite continuu. Cum să mai determin ce este adevărul dacă o propoziție pe Wikipedia despre cine sunt și cu ce mă ocup poate fi schimbată de către oricine, oricând? Sau dacă ne putem prezenta cum vrem noi pe rețelele de socializare? Sau dacă blogurile pot afirma, fără dovezi și fără consecințe, că actualul președinte american s-a născut în Kenya? Cum să mai știu ce este frumosul dacă o fotografie a unui maestru recunoscut poate fi editată la nesfârșit cu Photoshopul sau când judecățile asupra unei opere de artă făcute prin vot majoritar au mai mare greutate decât evaluările experților? Cum se te mai încrezi în valoarea binelui – în cursul corect al unei acțiuni – când este atât de ușor să faci să circule zvonuri nefondate despre viața privată a cuiva sau când aproape oricine poate să descarce muzică piratată de pe internet deși este, tehnic vorbind, ilegal să faci așa ceva?” (Gardner, Adevărul, frumosul și Binele). Dintr-o altă perspectivă, Veen și Vrakking (Homo Zappiens. Joc și învățare în epoca digitală) pune în discuție transformările asupra structurilor cognitive în urma folosirii intensive a instrumentelor digitale. Spre deosebire de N. Carr și de H. Gardner, cei doi autori încearcă să vadă partea plină a paharului și analizează posibilități de aplicare constructivă la nivelul școlii.

Bibliografie

1. Carr, Nicholas, Superficialii. Efectele internetului asupra creierului uman, București, Publica, 2012.
2. Gardner, Howard, Adevărul, frumosul și Binele, București, Sigma, 2012.

READING HABITS IN DIGITAL ERA

Profesor Tulugea Ana-Maria, Colegiul Național Mircea cel Bătrân, Râmnicu-Vâlcea

For thousands of years, access to written sources like papers, historical recordings, or books in order to get information was considered a luxury. Then Gutenberg's revolutionary invention came with the invention of the printing press and revolutionized the way books are reproduced and, along with it, people's reading habits changed.

Nowadays, we are experiencing another such revolution, thanks to digital technology. Like the printing press did, technological blessings like the internet, smart-boards, tablets and e-readers are once more reshaping our reading and learning habits entirely.

One of the key things that have changed as a direct consequence of the advancing technology is our way of obtaining new information. The age of searching through dusty library shelves for books to find one piece of information is long gone. Now, one can access hundreds of resources on almost any subject with just a click of a button and by using search engines. Compared to searching through physical books and library archives which might have limited resources, using a search engine to find specific information is much more practical and efficient. Therefore, the time you would need just to find resources in a library could actually be enough to find, examine and critically analyze the same information.

Meanwhile, technology is also changing and in some cases eliminating traditional classroom activities. Smart-boards that are much more practical and allow the use of virtual materials are increasingly replacing blackboards. Other technological devices like projectors, computers, and 3D printers are also being used.

For many students, using paper books, pens and paper are something from the past. Instead of carrying books and notebooks with them every day, students carry tablets that can hold hundreds of books and allow them to take notes at the same time. They may also benefit from instructive videos during the course, and even sit down for exams online. The textbooks used in class are decked with virtual and audible materials, which can help them follow the class and enhance their learning experience. In addition, students now can always stay connected with their teachers. It becomes easier for them to ask and receive help with homework or projects.

But, how does school reading prepare for today's children's lives? I think the question deserves an in-depth debate. What does school curricula recommend? What is the role of reading and studying literature in school? The current programs focus on the development of reading strategies and on the knowledge of the features of certain types of texts (non-literary - news, articles, advertisements, etc. and literary - fairy tale, short story, sketch, pastel, ballad, comedy), following the formation of a reader who wants to understand what he is reading. The communicative perspective of the program involves the understanding of reading as a process of communication, in which the reader activates the knowledge and experiences that help him build an interpretation of the texts he is reading. There are no canonical authors or compulsory texts in these programs.

What can teachers do? Teachers need to find bridges between the two guidelines that guide their teaching: the curricula and the requirements for the exam. But on the other hand, teachers should find bridges between the requirements and the new technologies, as well. It is not easy to reconcile both goat and cabbage, but there are solutions. However, in order for them to become

viable, the key term of the didactic equation that comes into play is the student. And not just any student, but one who, as modern research shows, belongs to a new paradigm of thinking and behavior. So we could speak about “homo zappiens” student or “native digital” student.

This student is still as he was, and with him he is no longer as he was. It relates differently to a reality that the current education system ignores. The system escapes the fact that it has changed and approaches learning using new, unusual and unacceptable strategies, tools, understandings, behaviors for the system. Like it or not, the student is different now: he solves several tasks at the same time; he has a very good reaction speed; he is bored with the term and the "morality"; pursues non-linear and informal development interests; makes sacrifices to have "technical possibilities"; he is taken into account and puts the system in parentheses. Images have a greater impact on him than written texts. He likes to use his imagination, he is connected, he is "networked" with others like him, collaborates, he is active and learns through play with others like him, he seeks immediate reward and satisfaction. The perception is that the school or teacher is dusty, a necessary evil, socially useful, but without personal effect.

That being the case, it is important for teachers to try to get to know their students, to find out what they are interested in, why they like to read or not, what non-formal learning experiences they have. Any teacher can, if he wants, find ways to involve students in exploratory and interpretive reading, by diversifying perspectives and by capitalizing on strategies and new technologies that students can easily handle nowadays.

What is the students' attitude towards reading? Why do children read or not read? I think that the answer regarding the students' attitude towards reading is largely determined by what happens in the classroom, by the way in which the teacher manages to stage the reading. Of course, parents also have an important role, but I think that, statistically, this role is getting smaller and smaller and more and more left to the school. To find out why or not their students read, teachers can prepare questionnaires. It is important that they be able to interpret them so that they can find ways to meet their students' reading needs.

I believe that reading is still one of the most important ways of training and personal development. And the role of the teacher is to keep it alive, even to make it attractive. Reading is still an essential way in which even today's children can understand the world and understand themselves better. Teachers cannot ignore this fundamental role of reading. I believe that many of them can select relevant texts for their students and propose approaches that challenge the intelligence, imagination, sensitivity and creativity of the students. It only depends on the teacher how he manages to do this. If the teacher does not try, the student will ignore it. As long as there is an association of teachers, reading circles and clubs, publishing houses that publish books for children, the teacher is not exactly alone in this effort.

Bibliography:

<https://dilemaveche.ro/sectiune/tema-saptamanii/articol/lectura-si-elevii-epocii-digitale>
<https://www.dailysabah.com/feature/2017/08/29/how-technology-is-changing-our-reading-habits>

LE RÔLE DE LA LECTURE À L'ÈRE DU NUMÉRIQUE - DÉFIS ET PERSPECTIVES

Prof. Zamfir Lăcrămioara

Liceul Tehnologic "Căpitan N. Pleșoianu" /

Colegiul Energetic – Râmnicu-Vâlcea

On vit à l'ère du numérique depuis plus de deux décennies déjà. Tout a changé autour de nous dans cette période. Avec l'arrivée du livre électronique sur le marché grand public au cours de l'année 1998 ont changé aussi les habitudes de lecture. Sauf les livres sur papier avec lesquelles on était tous habitués depuis toujours, on peut utiliser maintenant des livres électroniques.

Pour les chercheurs, l'avenir de la lecture dans l'univers numérique a suscité de nombreuses interrogations et réflexions. *Comment lirons-nous demain ? Dans quelques dizaines d'années (...), y aura-t-il encore quelques spécimens de ce que nous appelons aujourd'hui un « lecteur », c'est-à-dire quelqu'un qui aura appris à lire dans les livres ?* demandait Jacques Fontanille dans sa préface à un ouvrage sur l'évolution de la lecture avec l'édition électronique. *L'expression « livre numérique » a-t-elle un sens ? Le livre traditionnel a-t-il encore un avenir ?* - s'interrogeait Jean Clément à l'occasion de la Biennale du Savoir à Lyon, en janvier 2000. Dans un colloque virtuel sur le texte électronique, «Texte», Roger Chartier ouvrait les débats avec cette question : « *Après la provocation de Roland Barthes à propos de la mort de l'auteur, faut-il craindre la mort du lecteur à l'âge de l'ordinateur ?* » Christian Vandendorpe, explorant, dans un récent colloque, pourquoi la lecture de roman à l'écran ne se développait pas, constatait que « *la perte de la structure feuilletée constitue sans aucun doute le défi le plus important à relever pour des lecteurs formés par deux millénaires de domination du codex* ». ²

En ce qui me concerne, comme professeur et comme mère de deux petits-enfants, je pense que l'avenir de la lecture dans l'univers numérique peut être très bon si on comprend d'utiliser le numérique comme instrument, comme support pour réveiller le goût de la lecture dans les cerveaux et les cœurs de nos enfants et dans nos apprentis.

Je considère que la lecture s'enseigne et le goût pour la lecture peut être éduqué. Si on habitue l'enfant depuis petit avec les livres, avec la lecture, la lecture deviendra une partie de sa vie. La lecture joue un rôle très important dans le développement de l'enfant car elle permet d'éveiller ses sens, de développer son imagination et stimuler son cerveau. Qu'une histoire soit écoutée ou lue, c'est une expérience incroyable qui nous embarque dans un voyage extraordinaire. Initialement ce sont les parents ceux qui ont le rôle d'introduire les livres dans les vies de leurs enfants ; quand ils sont des bébés il faut lire avec eux des livres avec des images, avec des courtes histoires et contes ou même créer ensemble de tels courtes histoires et contes à base des images. La lecture développe la concentration des enfants qui sont d'un naturel très dissipé à la base. L'obligation de passer d'une page à une autre cadre l'esprit des enfants dans une direction unique.

---

² *****La lecture numérique : réalités, enjeux et perspectives.** - Coordonné par Claire Bélisle, préface de Bertrand Legendre, <https://www.enssib.fr/bibliotheque-numerique/documents/68264-la-lecture-numerique-realites-enjeux-et-perspectives.pdf>, page 14

De plus la lecture stimule aussi la créativité, développe la confiance en soi et les facultés de discernement et enrichit le vocabulaire. Et en plus la lecture est très efficace pour se détendre et s'endormir facilement, d'où l'importance de lire une histoire à nos enfants avant le dodo. 20 à 30 minutes de lecture avant de dormir est comme une sorte de thérapie bénéfique pour le corps. L'esprit et les muscles sont positivement détendus et le taux de cortisol responsable de l'hormone du stress baisse. Le cerveau comprendra qu'il est temps de se reposer. On l'oublie souvent mais ces bienfaits sont également valables pour les adultes ! Lisez quelques pages d'un livre pour vous endormir rapidement. Il est cependant conseillé de lire les livres en papier et non pas les livres virtuels qui sont plus fatigants pour les yeux.

Quand l'enfant entre dans une institution d'enseignement, le rôle de l'habituer avec la lecture revient à l'éducateur - instituteur, professeur, etc. A l'école maternelle l'enseignant peut organiser des petits clubs de lecture dans lesquelles il peut impliquer aussi les parents. Là où les établissements scolaires n'ont pas une bibliothèque bien dotée (et malheureusement il y en a encore en Roumanie) l'enseignant peut s'en servir de l'Internet et des livres électroniques que celui-ci lui offre.

Pendant nos classes de FLE on peut éveiller le goût pour la lecture de nos élèves en choisissant avec attention les textes qu'on utilise au cours des exercices de compréhension de la lecture. Ces textes et les exercices créés à partir d'eux peuvent réveiller la curiosité de nos apprentis et le désir de découvrir le livre source.

Un bon exercice peut être aussi la lecture périodique pendant la classe. On prend un livre et on lit à haute voix pour 10 minutes une fois à deux semaines, par exemple. J'ai utilisé cette méthode avant la pandémie et un grand nombre d'élèves de la Vème m'ont demandé de leur emprunter le livre pour le lire. C'étaient des livres bilingues pour ados qu'ils ont lu avec plaisir.

En conclusion, je peux affirmer que le rôle de la lecture dans cette ère du numérique reste très important pour développer l'imagination, le vocabulaire, la créativité et l'intelligence de nos enseignants. C'est à nous de les sensibiliser à l'importance et les bienfaits de la lecture.

Sitographie :

***La lecture numérique : réalités, enjeux et perspectives. - Coordonné par Claire Bélisle, préface de Bertrand Legendre, <https://www.enssib.fr/bibliotheque-numerique/documents/68264-la-lecture-numerique-realites-enjeux-et-perspectives.pdf>, page 14

LE RÔLE DE LA LECTURE À L'ÈRE DU NUMÉRIQUE: DÉFIS ET PERSPECTIVES

Prof. Vană Ramona, Școala Gimnazială. Nr.13

Exemple de scénario didactique : *Emma Bovary*, Gustave Flaubert

Enseignant :

Discipline : français

Classe : la XIIe

Public : Avancé ou indépendant – niveau **B2**

Ressources documentaires (et références) :

1) Biographie:

http://www.imdb.com/title/tt0102368/fullcredits?ref_tt_ov_st_sm

2)texte de l'œuvre

<http://beq.ebooksgratuits.com/vents/Flaubert-Bovary.pdf>

Compétences générales :

LIRE pour s'informer

ÉCRIRE

1-formuler des questions et des réponses sur un sujet, en employant des arguments et des exemples pour les appuyer

2- exprimer son point de vue argumenté

Compétences spécifiques:

- 1. Dégager le **sens global** ainsi que les **faits, événements, idées et arguments** contenus dans un **texte** proposé, dont la longueur ne dépasse pas 600 mots (un phénomène de société).
- 2. Parcourir un texte assez long pour y identifier le thème et la problématique et pour réunir des informations provenant de différentes parties du texte afin d'accomplir une tâche spécifique.
- 3. Exprimer un point de vue argumenté à l'écrit, structuré et cohérent, appuyé d'exemples

Situations de communication:

- 1. Dégager le sens global ainsi que les faits et les idées contenus dans un texte littéraire.

- 3. Communiquer à l'écrit dans une situation simulant la réalité (interview avec une vedette).
- 4. Écrire un article de presse polémique pour combattre un point de vue opposé à celui d'un grand nombre de personnes.

Critères d'évaluation:

- 1. Identifier l'ensemble des éléments lexicaux, syntaxiques et pragmatiques propres au langage littéraire.
- 2. Retrouver les principaux aspects du document écrit (titre, chapeau, intertitres, références) et leurs fonctions lors de la production écrite.
- 3. Réaliser une communication correcte dans une situation de communication authentique.
- 4. Écrire le texte d'une interview
- 5. Écrire le texte d'un témoignage sur un Forum, exprimant une opinion argumentée
- 6. Écrire un article de presse polémique

Support: document écrit – un passage d'une œuvre de G. Flaubert

Source: *Madame Bovary*, Gustave Flaubert

Temps: 3 heures de cours (50' x 3)

Objectifs:

•linguistiques:

o- le lexique général / spécialisé concernant des sujets d'actualité (vie scolaire, faits de société, politique, économie, culture, loisirs)

• communicatifs:

o - identifier un point de vue structuré, argumenté et illustré d'exemples à propos d'un fait de société très connu

o – exprimer à l'écrit un point de vue structuré, argumenté et illustré d'exemples à propos d'un fait de société très connu

• socioculturels:

o - le *discours* argumentatif dans la presse écrite et dans l'audiovisuel sur un phénomène de société incontournable dans le monde actuel, avec toutes ses implications.

Savoir-faire:

- - Lire et comprendre, de manière globale et en détail, des textes sur des questions diverses.
- - Identifier une attitude particulière et/ou un certain point de vue des auteurs.
- - Écrire un texte argumentatif type article de presse / interview / témoignage

- - Réaliser une affiche publicitaire
- - Réaliser un blog
- - Travailler en équipe

Lisez le texte et puis répondez aux questions sur la feuille de réponses (vous pouvez vous aider d'un dictionnaire pour la compréhension du texte) :

Emma Bovary

«Elle pâlisait et avait des battements de cœur. Charles lui administra de la valériane et des bains de camphre. Tout ce que l'on essayait semblait l'irriter davantage.

En de certains jours, elle bavardait avec une abondance fébrile ; à ces exaltations succédaient tout à coup des torpeurs où elle restait sans parler, sans bouger. Ce qui la ranimait alors, c'était de se répandre sur les bras un flacon d'eau de Cologne.

Comme elle se plaignait de Tostes continuellement, Charles imagina que la cause de sa maladie était sans doute dans quelque influence locale, et, s'arrêtant à cette idée, il songea sérieusement à aller s'établir ailleurs.

Dès lors, elle but du vinaigre pour se faire maigrir, contracta une petite toux sèche et perdit complètement l'appétit.

Il en coûtait à Charles d'abandonner Tostes après quatre ans de séjour et au moment où il commençait à s'y poser. S'il le fallait, cependant ! Il la conduisit à Rouen voir son ancien maître. C'était une maladie nerveuse : on devait la changer d'air.

Après s'être tourné de côté et d'autre, Charles apprit qu'il y avait dans l'arrondissement de Neufchâtel, un fort bourg nommé Yonville- l'Abbaye, dont le médecin, qui était un réfugié polonais, venait de décamper la semaine précédente.

Alors il écrivit au pharmacien de l'endroit pour savoir quel était le chiffre de la population, la distance où se trouvait le confrère le plus voisin, combien par année gagnait son prédécesseur, etc. ; et, les réponses ayant été satisfaisantes, il se résolut à déménager vers le printemps, si la santé d'Emma ne s'améliorait pas.

Un jour qu'en prévision de son départ elle faisait des rangements dans un tiroir, elle se piqua les doigts à quelque chose. C'était un fil de fer de son bouquet de mariage. Les boutons d'oranger étaient jaunes de poussière, et les rubans de satin, à liséré d'argent, s'effiloquaient par le bord. Elle le jeta dans le feu. Il s'enflamma plus vite

qu'une paille sèche. Puis ce fut comme un buisson rouge sur les cendres, et qui se rongait lentement. Elle le regarda brûler. Les petites baies de carton éclataient, les fils d'archal se tordaient, le galon se fondait ; et les corolles de papier, racornies, se balançant le long de la plaque comme des papillons noirs, enfin s'envolèrent par la cheminée.

Quand on partit de Tostes, au mois de mars, madame Bovary était enceinte».

Madame Bovary, Gustave Flaubert, Partie I, chapitre IX, p.49.

Fiche de travail

A. Vous répondrez à ces questions avec vos propres mots :

1. Comment se sentait Emma Bovary ?

.....

2. Qu'est-ce que faisait Charles Bovary pour améliorer l'état de santé de sa femme ?

.....

3. Qu'est-ce qu'il en croyait ?

.....

4. Quelles sont les mesures qu'il prend si la santé d'Emma ne s'améliore pas ?

.....

5. Qu'est-ce qu'Emma Bovary trouve dans un tiroir quand elle faisait des rangements ?

.....

6. Est-ce qu'elle garde ce qu'elle y a trouvé ?

.....

7. Quelle était, en réalité, la raison de sa maladie ?

.....

B. Imaginez la suite de ce passage, puis rédigez-la !

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Proposition de corrigés des activités/exercices (Éléments de réponse)

1. Emma Bovary se sentait mal. Elle paraissait être malade.
2. Pour améliorer l'état de santé de sa femme, Charles lui administrait de la valériane et des bains de camphre.
3. Il croyait que *la cause de sa maladie était sans doute dans quelque influence locale.*
4. Charles décide de déménager.
5. Emma trouve son bouquet de mariage.
6. Non, elle ne le garde pas, elle le jette dans le feu.
7. En réalité, elle était enceinte.

PRODUCTION ÉCRITE

Devoir à la maison - **production écrite** (au choix):

1. Une lettre à un ami pour lui recommander chaleureusement de lire le livre *Madame Bovary* de Gustave Flaubert. (± 250 mots)

2. Vous êtes journaliste, vous avez la chance de rencontrer Marin Karmitz, le réalisateur du film américain *Madame Bovary*, sorti en 1991. Le film revient sur la création du réseau social Facebook. Vous publiez dans votre journal l'interview que Marin Karmitz vous a accordée sur le thème de son film, sur l'impact de celui-ci sur les utilisateurs de Facebook et sur la place que ce réseau occupe dans la vie des adolescents de nos jours. (± 250 mots)

3. Vous répondez sur un forum à la question: *Facebook, pour ou contre ?*(± 250 mots)

4. Vous êtes lycéen(ne) et journaliste amateur à la revue de votre lycée ; vous écrivez un article polémique en réponse à une critique véhémente publiée dans cette revue par un professeur du lycée en marge du film *Madame Bovary* de Marin Karmitz et surtout à l'adresse du phénomène des réseaux sociaux dans la société contemporaine.

5. Une chronique pour le film *Madame Bovary*, sorti en 1991. (± 250 mots)

Pour aller plus loin:

ACTIVITÉS PAR TÂCHES

1. Projet de classe (par équipes): Vous lancez un réseau social pour les lycéens. Vous avez besoin d'**une affiche publicitaire** pour sa promotion ; vous organisez un concours et vous choisissez celle qui vous semble le mieux attirer l'attention des jeunes sur votre réseau pour les transformer en utilisateurs fidèles.

Vous faites, dans un travail d'équipe, un **blog** de la classe pour participer à un concours intitulé *Blog amitié*.

CUPRINS

COMUNICARE ȘI LECTURĂ ÎN ERA TEHNOLOGIEI - Prof. Andrei Simona, Colegiul Național de Informatică "Matei Basarab", Râmnicu-Vâlcea.....	4
LECTURA VIZUALĂ-BENZILE DESENATE(COMICS/ANIME)-Prof. dr. Pătrulescu Anemona, Colegiul Național Mircea cel Bătrân, Râmnicu Vâlcea.....	7
ARCA LUI GUTENBERG- Prof. Antonescu Valeria Cristia, Colegiul Național „ Mircea cel Bătrân,, Râmnicu-Vâlcea.....	11
LE PETIT PRINCE ET L'ÉVEIL DE LA CONSCIENCE ÉCOLOGIQUE – Prof. Barbu Marcela, Colegiul Național Mircea cel Bătrân, Râmnicu-Vâlcea.....	13
ROLUL LECTURII ÎN ERA DIGITALĂ-Prof. Înv. Preșc. Bunescu Mihaela,Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”/ G.P.N. Rotărăști, Nicolae Bălcescu, Vâlcea.....	17
LECTURE EN CLASSE DE FLE- Prof. Costache Cristina Narcisa, Liceul Sanitar Antim Ivireanu, Rm. Vâlcea.....	21
LE RÔLE DE LA LECTURE À L'ÈRE DU NUMÉRIQUE : DÉFIS ET PERSPECTIVES-LE PETIT PRINCE - LE CHOIX PARFAIT POUR AIMER LA LECTURE -Prof. Costea Marilena, Școala Gimnazială Nr. 1 Vânătorii Mici, Jud. Giurgiu.....	26
L'ENSEIGNEMENT DE LA LECTURE À L'ÈRE NUMÉRIQUE-Prof. Costescu S. Adriana, Școala Gimnazială Voineasa, Jud.Vâlcea.....	28
CARTEA ȘI LECTURA ÎN EPOCA DIGITALĂ - Prof. Costescu S. Adriana, Școala Gimnazială Voineasa – Jud.Vâlcea.....	31
LA LECTURE NUMÉRIQUE : RÉALITÉS, ENJEUX ET PERSPECTIVES- Prof.Dăncău Monica-Adriana, Școala Gimnazială „Anton Pann,, Rm.Vâlcea, Jud.Vâlcea.....	33
LECTURA ȘI ELEVII EPOCII DIGITALE-Prof. Dogaru Nicuța Aura, Colegiul Național de Informatică "Matei Basarab", Rm. Vâlcea.....	36

ROLUL LECTURII ÎN ERA DIGITALĂ : AVANTAJELE LECTURII- Prof. Rămureanu Claudia, Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu, Drăgășani.....	39
PROVERBELE, IZVOR DE ÎMPROSPĂTARE ȘI ÎNĂLȚARE A CREAȚIEI LITERARE- Prof. Olariu Mirela Mariana, Liceul Tehnologic de Turism Călimănești.....	42
PROIECT ERASMUS+, KA 2, ”LINGUA MATHEMATICA”- Prof. Papa- Drăgulescu Nadia, Colegiul Economic Rm. Vâlcea,Prof. Păușescu Ioana Consuela, Colegiul Economic Rm. Vâlcea.....	45
READING AS A NEW PRACTICE- Prof. dr. Carmen Popescu,Colegiul Național Mircea cel Bătrân, Râmnicu-Vâlcea.....	46
LITERATURA ȘI SPAȚIUL DIGITAL - Tudora Tatiana, Liceul Sanitar „Antim Ivireanu,, , Râmnicu-Vâlcea.....	48
LITERATURA ÎN ERA DIGITALĂ- Înv. Sandu Ana-Maria, Școala Gimnazială „Anton Pann,,Rm.Vâlcea, Jud.Vâlcea.....	50
READING HABITS IN DIGITAL ERA- Profesor Tulugea Ana-Maria, Colegiul Național Mircea cel Bătrân, Râmnicu-Vâlcea.....	52
LE RÔLE DE LA LECTURE À L'ÈRE DU NUMÉRIQUE - DÉFIS ET PERSPECTIVES- Prof. Zamfir Lăcrămioara,Liceul Tehnologic ”Căpitan N. Pleșoianu ”/Colegiul Energetic – Râmnicu-Vâlcea	54
LE RÔLE DE LA LECTURE À L'ÈRE DU NUMÉRIQUE: DÉFIS ET PERSPECTIVES- Prof. Vană Ramona, Școala Gimnazială. Nr.13.....	56